

ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΑΣΤΟΡΕΙΟΥ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΟΣ "Ο ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ" ◊ ΤΕΥΧΟΣ 27, ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ-ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ-ΜΑΡΤΙΟΣ 2015

ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ: Με κέφι γιορτάσαμε και φέτος τη Μουτζουροδευτέρα.

σελ. 5

ΕΡΕΥΝΑ: Από τις Άλπεις στον Ταϊγέτο: Δύο μοντέλα ορεινών κοινοτήτων.

σελ. 16-17

ΛΟΓΚΑΝΙΚΟΣ: Εκδηλώσεις πολιτισμού στο Λογκανίκο.

σελ. 19

Ημιμαραθώνιος Καστορείου
Πάνω από 600 συμμετοχές

75^η ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ

ΠΑΡΝΩΝΑΣ
18 -19 ΙΟΥΛΙΟΥ 2015

Ε.Ο.Ο.Α. - ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΣΠΑΡΤΗΣ

Σημείωμα του Εκδότη

«Εγώ θα μείνω». Νέος, ωραίος, χαρισματικός μορφωμένος και Έλληνας. Αρκεί να βρω δουλειά, με αξιοπρεπή μισθό, να μπορώ να ζήσω. «Εγώ θα μείνω», κίνηση νέων. Οι νέοι αγωνίζονται, δε θέλουν να φύγουν από τη χώρα. Πάνω από 200.000 Έλληνες έχουν μεταναστεύσει από όταν ξεκίνησε η κρίση, κυρίως πτυχιούχοι. Δεν είναι βέβαιο ότι συνάντησαν όλοι το όνειρό τους. Τουλάχιστον βρήκαν μια δουλειά.

Η Ευρώπη ξεχνάει τις αρχές της, μετατρέπει την ελπίδα της σε στρατιές νεόπτωχων που ζουν από τα κοινωνικά επιδόματα. Αυτή η δήθεν κραταιά Γερμανία έτσι γαλουχεί τα παιδιά της. Η

ανεργία της νεολαίας στην ισχυρή αλλά καταχρεωμένη Ιταλία πλησιάζει το 40%. Και πάει λέγοντας. Όλη η παραγωγή μεταφέρεται στην Ασία. Κατά τα άλλα η «πρωχή» Ελλάδα τους χαλάει τη μανέστρα.

Ο Δήμαρχός μας ξεκίνησε λαϊκές συνελεύσεις σε όλα τα χωριά, μια σημαντική προσπάθεια. Ίσως στην αρχή ο κόσμος να ανταποκριθεί με δισταγμό. Όμως πρέπει να μάθουμε να συζητάμε, να αναδεικνύουμε τα προβλήματα μας και να προτείνουμε λύσεις. Ελπίζουμε να συνεχιστεί η δράση αυτή και όλοι να είμαστε πιο ενεργοί.

Στις 2 Απριλίου η κ. Βασιλική Πελεκάνου παρέδωσε την ενέργειά της στην αιώ-

νια ενέργεια του σύμπαντος. Και τότε συνειδητοποίησα ότι δεν έλειψε ούτε μια φορά από τις συναντήσεις στους «Πελεκαναίους» για τη δημιουργία όλων των τευχών αυτού του περιοδικού. Εμείς να φωνάζουμε, να γελάμε, να συζητάμε, να μαλώνουμε και αυτή πάντα χαμογελαστή, ευγενική, χαμηλόφωνη, υπομονετική. Η κυρία Βασιλική δεν θα λείπει μόνο στα παιδιά και το εγγόνια της αλλά και σε εμάς. Δεν μπορούμε παρά να της αφιερώσουμε αυτό το τεύχος.

Η Ανάσταση μας πρόλαβε. Μετά από μια εβδομάδα με κρύο και χιόνια, η Άνοιξη επιτέλους πρόβαλε λαμπρή και μας αποζημίωσε με λιακάδες. Τόσες βροχές και χιό-

νια έχουν και το καλό τους. Όλα έχουν βλαστήσει και τα άνθη γεμίζουν χρώματα τις εικόνες, όπου και να κοιτάξεις. Όσοι αγηγήσαμε την κακοκαιρία και ήρθαμε στο Καστόρι αποζημιωθήκαμε. Οι σούβλες δούλεψαν και οι φούρνοι άναψαν τη Δευτέρα του Πάσχα για το κατσίκι με τη ρίγανη και τις πατάτες. Άμα έχει και άγρια σπαράγγια και αγκινάρες ακόμη καλύτερα! Άγρια σπαράγγια, θεική τροφή, πολύτιμα συστατικά. Ειδικά οι γυναίκες πρέπει να τα τρώμε όπου τα βρούμε.

Από όλο το Διοικητικό Συμβούλιο του Πολυδεύκη σας ευχόμαστε χρόνια πολλά και λαμπρά, σαν την ηλιόλουστη Πασχαλιά.

Έντυπη εφημερίδα

«ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ»

Ιδιοκτήτης: Πολιτιστικός Σύλλογος Καστορείου «ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ»

Ταχυδρομική Διεύθυνση:
Καστόρειο Λακωνίας, τ.κ. 23059
τηλ.: 6973208890, 6944377514
<http://kastori.gr>, <http://polydefkis.gr>
e-mail: info@polydefkis.gr

Εκδότης: Η Πρόεδρος Ευγενία Λαμπή

Συντακτική Επιτροπή
Βαρβάρα Κεμερίδου,
Ευγενία Λαμπή, Ελένη Βλαχογιάννη,
Αναστασία Καδρακάζη,
Γαρυφαλιά Ρουμελιώτη,
Θάνος Τζωρτζάκης, Γιάννης Αρφάνης.

Επιμέλεια Ύλης
Αγροτικά, Αθλητικά: Γιάννης Αρφάνης
Επιστημονικά: Ευγενία Λαμπή,
Κωνίνος Καλκανδής
Κοινωνικά: Ελένη Βλαχογιάννη,
Καίτη Σμυρνίου
Οικονομικά: Κωνίνος Καλκανδής,
Θάνος Τζωρτζάκης
Πολιτιστικά: Βαρβάρα Κεμερίδου,
Ευγενία Λαμπή
Φωτογραφικό υλικό: Βασ. Λαγανάς,
Γιάννης Αρφάνης, Γ. Λαγανάς, Θ.
Ανδριανός, Π. Γεωργαράς
Χορηγίες: Καίτη Σμυρνίου
Καστανιώτικα: Γιώργος Λαγανάς

Ανταποκριτές

Καστόρι – Βόρειοι Δήμοι:
Δημητράκης Κραμποβίτης,
Θεόδωρος Αλαφogiαννης,
Παναγιώτης Λαμπράκης, Θανάσης
Δημητρακόπουλος, Νίκος Λαγανάς
ΗΠ/Α, Βοστώνη: Eugenia Markos,
Νέα Υόρκη: Panagiotis Pantazis,
Αλάσκα: Maria Bascous
Αυστραλία: Angela Vasilas

Παραγωγή, εκτύπωση:

Ο «Π» σχεδιάζεται και υλοποιείται από τη ΝΗΡΪΟΝ ΕΠΕ, Βερανζέρου 22, τ.κ. 10432, Αθήνα, τηλ.: 210-3246589, 2105243774, www.nirion.gr

Καστανιώτικα

Αυτό τον καιρό στην κεντρική πολιτική σκηνή κυριαρχεί το θέμα των Γερμανικών αποζημιώσεων για τις θηριωδίες των ναζιστών στην χώρα μας.

Την λαίλαπα των καταστροφών των ναζιστών την έχει υποστεί και το χωριό μας με πυρπόληση σπιτιών αλλά και με νεκρούς.

Ο Ευάγγελος Αδριανός σε παλαιότερο τεύχος του Πολυδεύκη είχε δώσει πολύτιμα στοιχεία για τα γεγονότα της μεγάλης Επιδρομής τον Ιούνιο του 1944.

Όσοι έχουν πέσει θύματα της ναζιστικής θηριωδίας καλό είναι να συντονιστούν με τις επιτροπές που έχουν συσταθεί για την προσφυγή στην δικαιοσύνη. Είναι ένα χρέος απέναντι στα θύματα της γερμανικής κατοχής και τις καταστροφές στον τόπο μας.

Όπως γνωρίζω παλιότερα

υπήρξε μια σκέψη της συντακτικής ομάδας του Πολυδεύκη να γίνει μια καταγραφή από συνταγές μαγειρικής και γλυκίσματα του χωριού και όλο αυτό το υλικό να γίνει ένα βιβλίο.

Η ιδέα, από ό,τι γνωρίζω, δεν ολοκληρώθηκε ακόμη, όμως μέσα από αυτή τη στήλη προτείνω στη συντακτική ομάδα να εκδοθεί ένα τεύχος του «Πολυδεύκη» που να είναι αφιερωμένο στην κουζίνα της ευρύτερης περιοχής μας. Ας προχωρήσουμε σύντομα στην καταγραφή αυτής της κουζίνας διότι σε λίγο με τις τόσες εκπομπές με τηλεμάγειρους και τις προτάσεις τους που επηρεάζουν πολλές νοικοκυρές θα χασουμε ένα κομμάτι της καθημερινότητας της περιοχής που κρύβει θησαυρούς γαστρονομικούς.

Σε παλαιότερο σχόλιο στα

Καστανιώτικα είχα αναφερθεί στο δρομολόγιο που έκανε κάθε εβδομάδα η «Σκάνια» του Ξυδιά, με προορισμό την Αθήνα με οδηγό τον Ν. Χαρόπουλο. Όλοι λίγο πολύ είχαμε περάσει από την πλατεία Θεάτρου στην Αθήνα για το κοφίνι και ο Νίκος όλο και κάποιον νέο θα μας έφερνε από το χωριό.

Δυστυχώς ο Ν. Χαρόπουλος έφυγε ξαφνικά για το μεγάλο ταξίδι, δεν προφθάσαμε να κάνουμε μια συνέντευξη μαζί του που τόσα θα είχε να μας θυμίσει. Ελπίζω με τη βοήθεια και των δικών του να κάνουμε ένα αφιέρωμα στη μνήμη του.

Ας είναι ελαφρύ το χόμα που σε σκεπάζει Νικόλα.

Γεια σας πατριώτες

Ο Καστανιώτης

gld@otenet.gr

Στις 31 Ιανουαρίου ημέρα Σάββατο έγινε η πρώτη λαϊκή συνέλευση της τοπικής κοινότητας Καστορείου, επί ημερών Δήμου Σπάρτης, παρουσία του Δημάρχου, του Αντιδημάρχου, δημοτικών συμβούλων, του τοπικού συμβουλίου, φορέων της περιοχής και κατοίκων. Η συνέλευση αυτή έγινε κατόπιν πρωτοβουλίας του ιδίου του Δήμαρχου Β. Βαλιώτη, στα πλαίσια των επαφών του με τους κατοίκους των τοπικών ενοτήτων. Ο Πρόεδρος του τοπικού συμβουλίου αρνείτο να την προ-

δεν θα μπορούσαμε να πούμε ότι ήταν ιδιαίτερα ικανοποιητική, ήταν γύρω στα 35-40 άτομα, όμως εδώ να παρατηρήσουμε ότι ούτε η προετοιμασία ήταν επαρκής ούτε η ενημέρωση. Φυσικά και από εμάς τους ίδιους χρειάζεται μεγαλύτερη διάθεση για συμμετοχή και προβληματισμό, γιατί καλές οι κουβέντες στα καφενεία, αλλά ακόμη καλύτερες οι καταθέσεις των απόψεων και οι προβληματισμοί μας σε τέτοιου τύπου συγκεντρώσεις, πόσο δε μάλλον όταν τώρα μας δίνε-

κους πολλά προβλήματα που σχετίζονται με την καθημερινότητα (σκουπίδια, καθαριότητα, ύδρευση, άρδευση, διάνοιξη δρόμων, τσιμεντοστρώ-

ζήτηση επίσης έγινε για τα προβλήματα που έχει δημιουργήσει ο ΜΩΡΕ-ΑΣ στη περιοχή και που δεν είναι υιοθετημένος να τα λύσει. Η συζήτηση γε-

Η πρώτη λαϊκή συνέλευση στο Καστόρι

γραμματίσει, παρότι ο Δήμαρχος σε συνάντηση που είχε αρχές Δεκεμβρί-

ται η δυνατότητα και το βήμα να τις προβάλουμε. Ο προβληματισμός που

ου στο Καστόρι με τους προέδρους των τοπικών συμβουλίων της Δημοτικής ενότητας Πελλάνας, τους είχε προτρέψει προς αυτήν την κατεύθυνση. Η συμμετοχή του κόσμου

αναπτύχθηκε από τους συμμετέχοντες ήταν αρκετά καλός. Αναφέρθηκαν και καταγράφηκαν και από το τοπικό συμβούλιο και από τους παρευρισκόμενους κατοί-

σεις, άνοιγμα αυλακίων κ. ά.) Ιδιαίτερη συζήτηση έγινε για έργα που μπορούν να αλλάξουν τη φυσιογνωμία του χωριού και να αναβαθμίσουν την ποιότητα ζωής των κατοίκων (αποχέτευση, βιολογικός καθαρισμός, αξιοποίηση κτιρίου Σπυρόπουλου, ολοκλήρωση των αρδευτικών έργων, λειτουργία υδροηλεκτρικού εργοστασίου, ανάπλαση του χώρου της Γέφυρας, αγροτική οδοποιία, περιφερειακός δρόμος Καστορείου κ.ά.) έργα που μπορούν να γίνουν με ένταξη σε προγράμματα κυρίως ΕΣΠΑ, που πρέπει όμως να προγραμματίζονται έγκαιρα και να παλεύονται. Συ-

νικά, είχε καλό κλίμα και ήταν φανερό η διάθεση όλων για να συνεισφέρουν με προτάσεις, παρατηρήσεις και ιδέες. Ελπίζουμε οι συνελεύσεις αυτές να γίνονται τακτικά κατ' έτος και έκτακτα όταν η ανάγκη το καλεί. Η δημοτική αρχή δείχνει να έχει τη διάθεση και τη θέληση. Εμείς πρέπει να το εκμεταλλευτούμε και να το αξιοποιήσουμε όσο καλύτερα γίνεται με μεγαλύτερη συμμετοχή των κατοίκων και με καλύτερες και πιο ολοκληρωμένες προτάσεις και ιδέες κυρίως από τους φορείς του χωριού. Η αρχή έγινε. Ελπίζουμε η συνέχεια να είναι καλύτερη.

Θ. Δημητρακόπουλος

Και η χρυσή Ολυμπιονίκης ήταν εκεί

“Συγχαρητήρια στους διοργανωτές του Καστόριου Ημιμαραθώνιου! Πραγματικά υπέροχη διοργάνωση που αγκάλιασε κάθε δρομέα και διοργάνωσε αυτόν τον αγώνα με μεγάλο μεράκι! Μπράβο και ξανά μπράβο! Μακάρι όλοι οι αγώνες να έχουν τέτοια οργάνωση! Και... οι “τύποι” κατάφεραν να τον προσφέρουν δωρεάν αυτόν τον αγώνα! Τα λόγια περισσεύουν”...

**Αθανασία Τσουμελέκα,
χρυσή Ολυμπιονίκης**

Για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά διοργανώθηκε στο χωριό μας ο εκ των μεγαλύτερων αγώνων βουνού στη χώρα μας, για τον οποίο πιστεύουμε εφέτος να τον κάνουμε πρώτο.

Από τις πρώτες ημέρες φαινόταν ότι θα σημειωθεί ρεκόρ συμμετοχών. Τελικά 771 εγγραφές και πλέον των 600 συμμετοχές την Κυριακή το πρωί στη γραμμή της εκκίνησης. Τερματίσαντες 548.

Από νωρίς το απόγευμα του Σαββάτου η κίνηση άρχισε να αυξάνει από περιπατητές και αθλητές που γέμισαν την κεντρική πλατεία και τα σοκάκια του χωριού. Τον εορταστικό τόνο έδιναν η μουσική και τα τραγούδια των μαθητών της Μουσικής Σχολής Τυρταίος μέχρι αργά το βράδυ.

Το Κυριακάτικο ηλιόλουστο αλλά χειμωνιάτικο πρωινό προοίωνιζε την επιτυχία αλλά και την χαρά των συμμετεχόντων. Από νωρίς τα καζάνια του Συλλόγου Φίλων Ταυγέτου “Η Λουσίνα” πήραν φωτιά και ετοίμασαν αγνιστό τσάι Ταυγέτου για να συνεχίσουν αργότερα με το βράσιμο τη φασολάδας.

Συμμετοχές από όλες τις περιοχές της Ελλάδας αλλά και από το εξωτερικό! Σε μια διαδρομή απείρου κάλους, στον κατάφυτο γίγαντα Ταυγέτο. Από την πλατεία στη Γέφυρα, στο Μαρμαρογέφυρο, στις Μάντρες

τον Αη Θανάση. Στον Άγιο Δημήτρη, στην νεροτριβή, στον Άγιο Μάμα. Στη συνέχεια ανάβαση στον Αη Λιά (Λάτα), στην Παναγία στη Μπρουσάγκα και μετά από την Λουσίνα στον Άγιο Νικόλαο. Από εκεί Κούκου Ράχη, Λάτα, Άγιο Μάμα και κεντρική πλατεία.

Ο Γιώργος Διαλεκτός και η Γλυκερία Τζιάτζια ήταν οι μεγάλοι νικητές στον ιδιαίτερης δυσκολίας 22,4 χλμ αγώνα. Από αυτά 1.000 μ. είναι άσφαλτος, τα 5,4 χλμ. είναι χωματόδρομος, ενώ τέλος τα υπόλοιπα 16 χλμ είναι τα μοναδικά μονοπάτια μας.

Συνοπτικά οι 3 πρώτοι: Άντρες : 1ος Γιώργος Διαλεκτός 01:57:55, 2ος Ανδρέας Βογιατζής 02:01:21, 3ος Σταύρος Στεφανής 02:03:09

Γυναίκες : 1η Γλυκερία Τζιάτζια 02:19:15, 2η Βηθλεέμ Σαπίου 02:27:01, 3η Ευγενία Μπουλμέτη 02:36:34

Συγχαρητήρια σε όλους τους Λάκωνες δρομείς και στους δικούς μας Γιάννη Δημόπουλο, Δημήτρη Σπυράκη, Τάκη Καραλιά αλλά και συντοπίτες μας Θανάση Φασουλόπουλο, Χρήστο Παναγιωτόπουλο και Παναγιώτη Ερμήλιο,

Ο αγώνας ήταν υπό την αιγίδα του Αθλητικού Οργανισμού Δήμου Σπάρτης και της Περιφερειακής Ενότητας Λακωνίας με την αμέ-

ριστη συμπαράσταση του Δήμου Σπάρτης και προσωπικά του Δημάρχου και του Αντιδημάρχου Δημοτικής Ενότητας Πελλάνας.

Τα εύσημα στην Οργανωτική Επιτροπή που την αποτελούν: 1) Η Τοπική Κοινότητα Καστορείου, 2) Ο Σύλλογος Φίλων Ταυγέτου “Η ΛΟΥΣΙΝΑ”, 3) Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Καστορείου “Ο ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ”, 4) Ο Κυνηγετικός Σύλλογος Βορείου Λακεδαιμόνος, 5) Η Αθλητική Ένωση Πελλάνας – Καστορείου, 6) Ο Εμποροεπαγγελματικός Σύλλογος Καστορείου “Ο ΚΑΣΤΩΡ”, 7) Ο Σύλλογος Γονέων & Κηδεμόνων Δημοτικού, Γυμνασίου και Λυκείου Καστορείου, 8) Η ΛΕΦΩΣ (Λέσχη Φωτογραφίας Σπάρτης), 9) Η Ελληνική Ομάδα Διάσωσης, 10) Ο Ελληνικός Ορειβατικός Σύλλογος Σπάρτης, 11) Το 300° Σύστημα Προσκόπων Σπάρτης, 12) Ο ΕΤΟΙΜΟΚΛΗΣ και 13) Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Βορδωνίας “Ο Ζωγράφος”

Θερμές ευχαριστίες στους: ΕΚΑΒ, Πυροσβεστική Υπηρεσία Σπάρτης, Α.Τ. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ, Γενικό Νοσοκομείο Σπάρτης και Κέντρο Υγείας Καστορείου.

Επίσης θερμές ευχαριστίες στους χορηγούς: WIND, CATERPILAR, ΦΑΡΜΑ ΣΚΑΦΙΔΑ, ΤΣΙΚΑΚΗΣ-ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ, ΠΟΡΤΟΚΑΛΑΔΑ ΛΑΚΩΝΙΑ, ΕΛΙΕΣ ΚΑ-

ΛΑΜΩΝ ΟΙΝΟΥΝΤΑΣ Α.Ε., ΠΑΣΤΕΛΙ ΛΑΜΠΟΣ, ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΑ ΛΙΧΟΥΔΗΣ, ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ X-TREME SPORTS ΚΑΛΑΜΑΤΑ, OSTRACOM, Super Market N. ΛΑΓΑΝΑΣ, Super Market K. ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗΣ, ΑΦΟΙ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΙ, ΜΟΡΦΗ.ΑΣΦ.ΓΡΑΦΕΙΟ Κ.ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΟΣ, ΗΜΙΧΡΟΝΟ ΣΠΟΡ, ΦΟΥΡΝΟΙ ΚΑΣΤΟΡΕΙΟΥ ΓΙΑΚΟΥΜΑΚΗΣ ΚΩΣΤΑΣ, ΜΑΝΙΑΤΗΣ ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ, ΠΕΛΛΑΝΑΣ ΔΗΜΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ, ΚΡΑΣΙ ΘΕΟΔΩΡΑΚΑΚΟΣ, ΚΑΛΟΜΟΙΡΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ, ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ, ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΟ ΧΑΤΖΗΣ ΑΓΗΣ, ΜΕΛΙ ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ, Κυνηγετικό Σύλλογο Βορείου Λακεδαιμόνος, Σύλλογος Φίλων Ταυγέτου “Η ΛΟΥΣΙΝΑ”, των οποίων η προσφορά ήταν καθοριστική.

Συνεχίζουμε για τον 3^ο Ημιμαραθώνιο με γνώμονα ότι οι μοναδικοί παράγοντες της επιτυχίας είναι η συλλογική δουλειά, ο εθελοντισμός, η συνεργασία και συνεννόηση. Χωρίς αυτές τις συνιστώσες δεν θα καταφέραμε τίποτα. Είναι δε κοινός τόπος ότι στην σημερινή οικονομική κρίση, είναι περισσότερο από ποτέ επιτακτική ανάγκη να ενδυναμώσουμε την κοινωνική αλληλεγγύη και να ενισχύσουμε την ενεργό συμμετοχή και να “πάρουμε προσφέροντας”.

Κων. Χ. Λαγανάς

Χορεύοντας πριν τη βροχή

Με τον καιρό ευνοϊκά διακείμενο μόνο για όση ώρα διήρκεσε η παρουσίαση της εξαιρετικής δουλειάς όλων των συντελεστών και των ομάδων που συμμετείχαν, έγινε η καθιερωμένη παρέλαση της Μουτζουροδευτέρας. Τα τελευταία χρόνια έχει γίνει πλέον έθιμο να γίνεται υπό καταρρακτώδη βροχή,

Παρά όμως τις κακές μετεωρολογικές προβλέψεις, ο κόσμος προσήλθε και γέμισε τα πεζοδρόμια στο κέντρο του χωριού μας, για να παρακολουθήσει το από τα ελάχιστα πλέον παραδοσιακά, Καρναβάλι και να γευθεί υπό τους ήχους της παραδοσιακής μουσικής τη νόστιμη φασολάδα και τα νησίστιμα που προσφέρθηκαν με την χορηγία του Ν.Π.Π.Π. του Δήμου μας, και την φροντίδα των μελών του Συλλόγου Φίλων Ταυγέτου.

Στο υπόστεγο, στο προαύλιο του Γυμνασίου οι καρναβαλιστές, παιδιά των Σχολείων μας, μέλη της χορευτικής ομάδας και της Καρναβαλικής Επιτροπής, ήταν όλοι εκεί από νωρίς, παρά το κρύο και τη βροχή, βάζοντας τις τελευταίες τους πινελιές στα άρματα και στις καρναβαλικές παραδοσιακές φορεσιές τους, που τόνιζαν ευρηματικά τα σκωπτικά και σατιρικά θέματά τους, αντλημένα από γεγο-

νότα της επικαιρότητας, από την οικονομική κρίση, από τα τοπικά προβλήματα και την παράδοση.

“Και εκεί που όλοι νομίσσαμε ότι τελείωσε το πανηγύρι, τα μεγάφωνα άρχισαν να παίζουν το τραγούδι του γάμου και ξαφνικά εμφανίζεται μεγάλο συμπεθεριό με μπροστάρισα ψηλή, κατάξανθη νύφη και στο πλευρό της πολυφέρνο γαμπρό που ενώπιον όλων των συγγενών και των παρευρισκομένων αλλά και συμβολαιογράφου με μοναδικό προικοσύμφωνο, αναβίωσαν με ευρηματικό τρόπο τον γάμο στα χωριά μας τον προηγούμενο αιώνα.”

Το πολύ κέφι, το τραγούδι και χορός συνεχίστηκε στις ταβέρνες του χωριού όταν ξανάνοιξαν οι ουρανοί, ευθύς με την παρέλαση του τελευταίου άρματος.

Παρόντες: η πλειονότητα των Δημοτικών και Τοπικών Συμβούλων του Δήμου μας με επικεφαλής τον Δήμαρχο και τον Αντιδήμαρχο της Δημοτικής μας Ενότητας.

Να επισημάνουμε επίσης, ότι το αποκρίατικο κλίμα που είχε αρχίσει να διαμορφώνεται από την Τσικνοπέμπτη, κορυφώθηκε την Παρασκευή το απόγευμα με το πέταγμα αερόστατων και τους χορούς μασκαράδων κυρίως της Ομά-

δας χορού αλλά και άλλων, που μετέφεραν το κέφι στα μαγαζιά του χωριού, χορεύοντας στους ήχους των δημοτικών μας τραγουδιών.

Συγχαρητήρια: στην καρναβαλική επιτροπή αποτελούμενη από 1)την Τοπική Κοινότητα Καστορείου, 2) τον Σύλλογο Φίλων Ταυγέτου “Η ΛΟΥΣΙΝΑ”, 3) τον Πολιτιστικός Σύλλογος Καστορείου “Ο ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ”, 4) τον Εμποροεπαγγελματικό Σύλλογο Καστορείου “Ο ΚΑΣΤΩΡ”, 5) την Αθλητική Ένωση Πελλάνας – Καστορείου, 6)τον Κυνηγετικό Σύλλογο Βορείου Λακεδαιμόνου, 7) τους Συλλόγους Γονέων & Κηδεμόνων Δημοτικού, Γυμνασίου και Λυκείου Καστορείου, αλλά ιδιαίτερα σε όλους αυτούς τους εθελοντές νέους αλλά και τους μεγαλύτερους, σχεδόν οι ίδιοι κάθε χρόνο, που με μοναδικό μεράκι και κέφι, ακούραστα όλες τις μέρες προετοίμαζαν αυτό το ωραίο, παραδοσιακό αποτέλεσμα, προΐον πρωτοβουλίας και ομαδικής δουλειάς, και τους οποίους δεν αναφέρω ονομαστικά αφού τα ονόματά τους είναι συνηθισμένα διαχρονικά με την διατήρηση αυτού του παραδοσιακού εθίμου.

Κ.Χ. Λαγανάς
Φωτό: Βασ. Λαγανάς

Καστανιώτικα συμμότυπα

“Λουσίνα”: Ένας σύλλογος με δραστηριότητα

Ευάγγελου Ανδριανού, επίτιμου αρεοπαγίτη

“Είναι ελπιδοφόρο για την πατρίδα μας το ότι αναπτύσσονται τέτοιες δραστηριότητες στα μικρά χωριά μας”

Ο σύλλογος φίλων του Ταϋγέτου «Λουσίνα» του χωριού μου Καστορείου, σε συνεργασία με τους: πολιτιστικό σύλλογο Καστορείου «Πολυδεύκης». Κινηγητικό σύλλογο Βορείου Λακαϊδαίμονος, αθλητική Ένωση Πελλάνας –Καστορείου, Εμποροεπαγγελματικό σύλλογο Καστορείου, σύλλογο γονέων και κηδεμόνων Δημοτικού-Γυμνασίου-Λυκείου Καστορείου, Λέσχη Φωτογραφίας Σπάρτης «ΛΕΦΩΣ», Ελληνικό Ορειβατικό σύλλογο Σπάρτης, Τριακοσιοστό (300^ο) Σύστημα Προσκόπων Σπάρτης και σύλλογο Διάσωσης- Ανθρωπισμού -Περιβάλλοντος και Πολιτισμού «ΕΤΟΙΜΟΚΛΗΣ» οργανώνει τον ημιμαραθώνιο Ταϋγέτου. Η διαδρομή, που έχει συνολικό μήκος 22,5 περίπου χιλιόμετρα, ξεκινάει από μία τοποθεσία με υψόμετρο 300 περίπου μέτρων, ανεβαίνει σε μια κορυφή ύψους 1450 περίπου μέτρων, κατεβαίνει στην πλατεία και καλύπτει μια υψομετρική διαφορά 1150 μέτρων. Ακολουθεί ορεινά και δύσβατα

μονοπάτια, με σχεδόν κατακόρυφη ανάβαση στα περισσότερα σημεία, που έχει προετοιμάσει με καθαρισμό και λεπτομερή επισήμανση ο σύλλογος. Οι διοργανωτές είχαν εγκαταστήσει, κατά μήκος της διαδρομής, σταθμούς πρώτων βοηθειών και ενισχύσεως των δρομέων με νερό και χυμούς.

Οι δρομείς διανυκτερεύουν σε ξενώνες και σε άδειες αίθουσες σχολείων του χωριού και άλλων γειτονικών χωριών και σε ξενοδοχεία της Σπάρτης. Φαγητό τους δίνεται δωρεάν με έξοδα της τοπικής αυτοδιοικήσεως, Δήμου Σπάρτης. Στο τέλος της διαδρομής γίνεται γλέντι στην πλατεία με τη συμμετοχή των δρομέων, των μελών του συλλόγου και των κατοίκων.

Εφέτος ο ημιμαραθώνιος έγινε στις 21 Δεκεμβρίου. Έλαβαν μέρος 650 περίπου δρομείς, από πολλά και διάφορα μέρη της Πατρίδας μας. Μεταξύ των συνοδών των δρομέων ήταν και η χρυσή Ολυμπιονίκης 2004

δρόμου βάδην 20 χιλιομέτρων κ. Αθανασία Τσουμλέκα με το σύζυγό της.

Ο σύλλογος «Λουσίνα» που έχει πάρει το όνομά του από μια παραθεριστική τοποθεσία του Ταϋγέτου, είναι σωματείο αναγνωρισμένο, ιδρύθηκε το 2000 και έχει ως σκοπό, κυρίως την προστασία του δάσους του Ταϋγέτου.

Καθαρίζει τα μονοπάτια, φροντίζει να υπάρχει εύκολη και γρήγορη πρόσβαση σε ενδεχόμενα σημεία πυρκαϊάς και έχει τοποθετήσει δεξαμενές νερού μεγάλης χωρητικότητας σε διάφορα σημεία του δάσους και σε συνεργασία με το Δασαρχείο Καλαμάτας και την Πυροσβεστική Υπηρεσία έχει συμβάλει αποτελεσματικά στην κατάσβεση της μεγάλης πυρκαϊάς που έπληξε προ ετών την περιοχή. Εκτός αυτών έχει και άλλες δραστηριότητες.

Φιλοξενεί προσκόπους που κατασκηνώνουν σε υγιεινή τοποθεσία φροντίζοντας να εφοδιάζει την κατασκήνωσή τους με νερό και ηλεκτρικό ρεύμα.

Συνοδεύει και ξεναγεί ορειβάτες από όλα τα μέρη της Ελλάδας. Διοργανώνει την αποκριάτικη γιορτή της Καθαρής Δευτέρας «Μουτζουροδευτέρας». Στα τέλη Νοεμβρίου διοργανώνει τη γιορτή της «Μπουκουβάλας» προσφέροντας στους επισκέπτες καψαλιστό ψωμί βουτηγμένο στο φρέσκο λάδι, «μπουκουβάλα», άφθονη φασολάδα και άλλους μεζέδες.

Ο Σύλλογος έχει ιστότοπο στο διαδίκτυο www.Lousina.gr στον οποίο δημοσιεύονται ειδήσεις από τις δραστηριότητές του και τις δραστηριότητες άλλων συλλόγων της περιοχής, αλλά και ιστορικές και άλλες πληροφορίες για το Καστόρειο και την ευρύτερη περιοχή, χάρτες, φωτογραφίες και οδηγίες για εστιατόρια και για τα μονοπάτια και τα φαράγγια. Είναι ελπιδοφόρο για την πατρίδα μας το ότι αναπτύσσονται τέτοιες δραστηριότητες στα μικρά χωριά μας.

* Ο Ευάγγελος Ανδριανός είναι επίτιμος αρεοπαγίτης, κατοικεί στο Καστόρι - Καστανιά

Ο Β. Πολύδωρας μας γράφει

Από τον Κύριο Βύρωνα Πολύδωρα, πρώην Πρόεδρο της Βουλής, λάβαμε την κάτωθι επιστολή και τη δημοσιεύουμε.

Αθήνα, 17. 03. 15
Αγαπητή Κυρία Ευγενία Λαμπή, Πρόεδρε του «Πολυδεύκη»
Σας γράφω για να σας ευχαριστήσω, γιατί ανταποκριθήκατε προθύμως στην παράκλησή μου να αποκτήσω το βιβλίο σχετικό με τα ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ του Δημητρίου Γ. Δημητρακάκη. Γνώρισα μέσα από τις σελίδες του έναν άξιο κοινοβουλευτικό από το Καστρί Καστορείου Λακεδαιμόνος, που έδρασε και τίμησε τη Βουλή, τη Νομική Επιστήμη και την Πατρίδα του, την εποχή (19^{ος} αι.) που το νέο ελληνικό κράτος προσπαθούσε να συνταχθεί ως ελεύθερη, ανεξάρτητη και κυρίαρχη πολιτική οντότητα. Ακόμη, ας λεχθεί εν παρενθέσει, προσπαθεί. Είθε να μπορέσει κάποτε να πληρώ-

σει αυτούς τους όρους που δεν χαρίζονται, αλλά κατακτώνται ή ανακατακτώνται σε κάθε εποχή, από κάθε γενιά. Σας ευχαριστώ, λοιπόν, και σας συγχαίρω για την έκδοσή του. Το βιβλίο είναι ένα αυθεντικό ντοκουμέντο, χρήσιμο για τους ερευνητές που ψάχνουν τα μικρά κομματάκια-ψηφίδες που συνθέτουν τη μεγάλη εικόνα του ψηφιδωτού της ιστορίας της νεώτερης Ελλάδος. Ίσως αυτοπροσδιορίζομαι, μεταξύ αυτών, ως ερασιτέχνης και εγώ. Θα ήθελα τα συγχαρητήριά μου να εκταθούν και προς τον Δημήτριο Ιω. Δημητρακάκη, απόγονο του βιογραφουμένου, καθώς και προς όλους τους συντελεστές της έκδοσης. Σας βλέπω όλους σαν ευλαβείς προσκυνητές του τόπου σας και των ανθρώπων σας (που έπεσαν), πράγμα που δείχνει όλη την ξεχωριστή ποιότητά σας, ω ευδαίμονες Λακεδαιμόνες!
Με πολλή εκτίμηση
Βύρων Πολύδωρας.

► Ο Σύλλογος γονέων και κηδεμόνων του Δημοτικού και Νηπιαγωγείου Καστορείου ευχαριστεί θερμά τον πολιτιστικό σύλλογο Βορδόνιας "Ο Ζωγράφος", τον πολιτιστικό σύλλογο "Πολυδεύκη" και τον εξωραϊστικό πολιτιστικό σύλλογο Αγόριανης που με προθυμία ενίσχυσαν οικονομικά τον σύλλογό μας προκειμένου να αγοράσουμε ηχοσύνολο (μικροφωνική και cd player) για τις ανάγκες του σχολείου μας και του χορευτικού συγκροτήματος Πολυδεύκη. Η σημαντική αυτή κίνηση εκ μέρους των συλλόγων αποπνέει ιδιαίτερη ευαισθησία και αγάπη για τα παιδιά της περιοχής μας και για την αρτιότερη λειτουργία του Σχολείου μας και του χορευτικού μας συγκροτήματος.

► Με μεγάλη επιτυχία και για 7^η συνεχή χρονιά πραγματοποιήθηκε και φέτος ο ετήσιος χορός του συλλόγου μας το μεσημέρι της Κυριακής της 1 Φεβρουαρίου 2015 στο κέντρο «Χρήστος» στο Χαλάνδρι Αττικής. Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους, όπως κάθε χρόνο πολλοί συμπατριώτες μας που ζουν στην Αθήνα και πολλοί φίλοι.

Η Πρόεδρος του Συλλόγου μας κ. Ευγενία Λαμπή καλωσόρισε τους παρευρισκόμενους και απηύθυνε σύντομο χαιρετισμό. Η ευχάριστη ατμόσφαιρα στην οποία συντέλεσαν όλοι οι παρευρισκόμενοι έφερε κέφι για χορό που κράτησε μέχρι αργά το απόγευμα. Το Δ.Σ. του συλλόγου ευχαριστεί θερμά όλους τους συμπατριώτες για τη συμμετοχή τους, ανανεώνοντας το ραντεβού σε επόμενες εκδηλώσεις και ιδιαίτερα ευχαριστεί τους δωροθέτες για τη λαχειοφόρο αγορά που διενεργήθηκε για την ενίσχυση του συλλόγου. Οι δωροθέτες μας ήταν: Παντελής Αν.Καραγιάννης, Κων/νος Αν. Καραγιάννης, Θάνος Τζωρτζάκης, Ανθούλα Παπαδημητρίου, Γαρυφαλλιά Ρουμελιώτη-Παπαδημητράκη, Νεκτάριος Μανιάτης, Αντώνης Κούμαρης, Μπάμπης Μπασκουρέλος, Αφοι Παρασκευόπουλοι, Ζαχαροπλαστείο «Λιχούδης», Νίκος Λαγανάς, Παντελής Λαμπράκης, Μαρία Σμυρνίου-Γιακουμάκη, Παναγιώτης Θεοδωρακόπουλος, Θανάσης Δημητρακόπουλος, Δήμος Διπλάρης, Κώστας Ρουμελιώτης, Μαίρη Σταυροπούλου.
Ε.Β.

Ο Πολυδεύκης τα περισσευούμενα φαγητά από τον ετήσιο χορό τα πρόσφερε στην Ομάδα ΜΠΟΡΟΥΜΕ.
Παρακάτω η ευχαριστήρια επιστολή.

Αγαπητή κυρία Σμυρνίου,
Σχετικά με την προσφορά σας, θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε ότι χτες έγινε από το κατάστημα η παραλαβή των περισσευούμενων φαγητών. Ο φορέας αποδέκτης ήταν ο Σύλλογος Πολιτικής Προστασίας Δήμου Πεντέλης, ομάδα εθελοντών που στηρίζουν 85 οικογένειες. Η κυρία Τοσουνίδου με ενημέρωσε ότι παρέλαβαν 13 τάπερ μιας χρήσης με διάφορα ορεκτικά και μπιφτέκια.
Σας ευχαριστούμε πολύ για την όλη στήριξή σας. Παραμένουμε στη διάθεσή σας για ότι χρειαστείτε.

Με εκτίμηση,
Αγγελική Ευσταθίου
Εκ μέρους της ομάδας ΜΠΟΡΟΥΜΕ
τηλ. 210 3237805

Στολίζω την πλατεία μου με ανακυκλώσιμα υλικά

Χριστουγεννιάτικα δένδρα με ανακυκλώσιμα υλικά έφτιαξαν τα παιδιά των σχολείων στις πλατείες των Δημοτικών Διαμερισμάτων του Δήμου με την

πρωτοβουλία και το σύνθημα του Ν.Π. Πολιτισμού και Περιβάλλοντος του Δήμου Σπάρτης, «Στολίζω την πλατεία μου», για να συμπληρώσουν το Χριστου-

γεννιάτικο εορταστικό σκηνικό και να βιώσουν τα παιδιά τη σημασία της ανακύκλωσης. Τα σχολεία μας ανταποκρίθηκαν και τα παιδιά με τη βοήθεια των δασκάλων και των καθηγητών έφτιαξαν τη δική τους δημιουργία. Ένα από τα καλύτερα στο Δήμο Σπάρτης ήταν του Δημοτικού Σχολείου και του Νηπιαγωγείου μας, που το έφτιαξαν από πλαστικά μπουκάλια νερού με τον ανάλογο φωτισμό στην Πλατεία του χωριού. Το αποτέλεσμα ήταν καταπληκτικό. Συγχαρητήρια στα παιδιά και στους δασκάλους.

Ε.Β

Θεατρική παράσταση

Στο πλαίσιο των Χριστουγεννιάτικων εορταστικών εκδηλώσεων με ενέργειες του Ν. Π. Πολιτισμού και Περιβάλλοντος Δήμου Σπάρτης τα παιδιά αλλά και οι μεγάλοι παρακολούθησαν στις 23 Δεκεμβρίου 2014 στην Αίθουσα «Μπακή» τη θεατρική παράσταση με τίτλο «Η Μάρμπω, η Κάλλω και οι Καλλικάντζαροι», παραδοσιακό παραμύθι, από τη θεατρική ομάδα «Κανένας» του Πολιτιστικού Συλλόγου Ξηροκαμπίου. Η παράσταση ήταν πολύ πετυχημένη και η εκδήλωση στέφθηκε με επιτυχία.

Ε.Β.

Χριστουγεννιάτικο Παζάρι

Ευχάριστη έκπληξη, αλλά και έναρξη της Χριστουγεννιάτικης εορταστικής ατμόσφαιρας στο Καστόρι υπήρξε η διοργάνωση του Χριστουγεννιάτικου Παζαριού, που διοργάνωσε ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων του Δημοτικού Σχολείου και του Νηπιαγωγείου Καστορείου, στις 30/11 και 01/12/2014, στο γραφείο του Πολιτιστικού Συλλόγου ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ. Παιδιά, γονείς και φίλοι έγιναν μια παρέα, αντάλλαξαν ιδέες και δουλεύοντας συλλογικά έφτιαξαν, στο πνεύμα των Χριστουγέννων, πανέμορφες δημιουργίες. Χειροποίητα διακοσμητικά, αλλά και χρηστικά αντικείμενα, διάφορα γλυκά και τοπικά προϊόντα ήταν τα δημιουργήματά τους, με τα οποία έστησαν ένα όμορφο παζάρι, αναδεικνύοντας έτσι τις έννοιες της ευφάνταστης δημιουργίας, της επιμονής, της συνεργασίας, και της αλληλοβοήθειας. Ο κόσμος ανταποκρίθηκε στο κάλεσμα και στήριξε αυτή την πρωτοβουλία

του συλλόγου, που είχε και σκοπό την συγκέντρωση χρημάτων για κάλυψη αναγκών της σχολικής κοινότητας. Ένα παζάρι αξιο και συγκριτικά εφάμιλλο με άλλα όμοια των μεγάλων αστικών κέντρων, απέσπασε το θαυμασμό όλων των επισκεπτών. Ιδιαίτερη αναφορά, σε συζήτηση που είχαμε, έκανε ο Σύλλογος Γονέων στην προσφορά και την εργατικότητα των παιδιών και των γονέων τους καθώς και στη βοήθεια που είχαν από την Μαρία Σμυρνίου – Γιακουμάκη και το ζαχαροπλαστείο «Λιχούδης» για την προσφορά γλυκισμάτων, από το σύλλογό μας για τη διάθεση της αίθουσας, από την Μαρία Παρασκευοπούλου του Ευσταθίου για τη διάθεση διακοσμητικού υλικού, από το super market Αφοί Παρασκευόπουλοι για τη διάθεση υλικών, και από πολλούς άλλους συμπατριώτες μας, που με τον τρόπο τους στήριξαν την εκδήλωση.

Ε.Β.

Σύνδεσμος των εν Αττική Λακεδαιμονίων

Η κοπή της πίτας του «Συνδέσμου των εν Αττική Λακεδαιμονίων» πραγματοποιήθηκε και φέτος με ιδιαίτερη επιτυχία στο Ξενοδοχείο της Μεγάλης Βρετανίας στις 07/02/2015. Στην εκδήλωση, όπως κάθε χρόνο, βραβεύθηκαν οι Λάκωνες αριστούχοι απόφοιτοι Λυκείων, Ανώτερων και Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της χώρας μας αλλά και όσοι έλαβαν μεταπτυχιακά και διδακτορικά διπλώματα. Από το χωριό μας βραβεύθηκαν για τις μεταπτυχιακές τους σπουδές η Κλειώ Παπαδημητράκη κόρη της Γαρυφαλιάς Ρουμελιώτη και του Γρηγόρη Παπαδημητράκη και ο Θεόδωρος Λάζαρης του Δημητρίου.

ΕΒ

Αναμνηστική φωτο των βραβευθέντων από τον Σύνδεσμο των εν Αττική Λακεδαιμονίων. Από δεξιά 5η στη σειρά η Κλειώ Γρ. Παπαδημητράκη, 8ος ο Θεόδωρος Δημ. Λάζαρης και 8ος στη μέση ο Πρόεδρος του Συνδέσμου Δημήτριος Καστάνης.

Γιορτή των κυνηγών

Ο Κυνηγετικός Σύλλογος Βορείου Λακωνίας διοργάνωσε με επιτυχία τη γιορτή της τσίχλας στις 15/03/2015 στην πλατεία Καστορείου. Εκεί οι κυνηγοί πρόσφεραν στα μέλη τους αλλά και στον κόσμο που παραβρέθηκε στην εκδήλωση ψητές τσίχλες αλλά και σουβλάκι με άφθονο κρασί. Η ζωντανή μουσική που πλαισίωσε την εκδήλωση έδωσε κέφι για χορό και τραγούδι. Στην εκδήλωση παραβρέθηκε και ο Δήμαρχος Σπάρτης κ. Βαγγέλης Βαλιώτης.

Ε.Β.

Και αυτή τη χρονιά οι Λάκωνες παραγωγοί από κάθε γωνιά του νομού μας παρουσίασαν τα προϊόντα τους στην αίθουσα εκδηλώσεων του Μετρό στην πλατεία Συντάγματος από 9 έως 11 Μαρτίου 2015 στην 8^η Έκθεση Λακωνικών προϊόντων. Αγνά προϊόντα της Λακωνικής γης, λάδι, ελιές, κρασί, αρτοσκευάσματα, τηγανίδες, ζυμαρικά, γλυκίσματα, καπνιστό σύγκλινο, καπνιστός σολομός και οξύρρυγχος με παράγωγά τους από την ιχθυοκαλλιέργεια του Γιάννη Γεροντίδη στο Καστόρειο αλλά και βιβλία, χάρτες, cd κ.λ.π., αποτέλεσαν ακόμη μια φορά πόλο έλξης του Αθηναϊκού κοινού. Την έκθεση συνδιοργάνωσαν η ΜΚΟ "Λακωνία Γιορτή της Ελιάς", η Περιφέρεια Πελοποννήσου και οι Δήμοι Σπάρτης και Μονεμβασίας.

Ε.Β.

Νέος κύκλος για την ομάδα χορού

Η Ομάδα Ελληνικού παραδοσιακού που λειτουργεί ο Πολυδεύκης μετά από πεντέμισι περίπου χρόνια λειτουργίας (ξεκίνησε στις 3 Νοέμβρη του 2009), κλείνει έναν πολύ επιτυχημένο κύκλο. Υπό την εξαιρετική καθοδήγηση του δάσκαλου, καθηγητή Φυσικής Αγωγής Γιώργου Καλομοίρη, ιδιαίτερα έμπειρου λάτρη του παραδοσιακού πολιτισμού μας, η ομάδα εξελίχθηκε σε σημείο αναφοράς για την περιοχή μας. Δυστυ-

χώς ο κ. Καλομοίρης, που χαίρει της απόλυτης εκτίμησης του Πολυδεύκη για την προσφορά του, σταματάει τα μαθήματα. Τον ευχαριστούμε από τα βάθη της καρδιάς μας και του υποσχόμαστε ότι δεν θα αφήσουμε να πάει χαμένη η δουλειά που έχει κάνει. Η ομάδα συνεχίζει με νέο δάσκαλο τον κ. Βασιλάκο, με το πρώτο μάθημα να ξεκινά την πρώτη Τρίτη του Μαΐου.

ΕΛ

Αιμοδοσία στο Καστόρι

Στις 18/02/2015 στο Καστόρι, στην αίθουσα «Μπακίη», διενεργήθηκε η εξαμηνιαία αιμοδοσία για τη στήριξη της τράπεζας αίματος, που τηρείται στο Νοσοκομείο Σπάρτης από τους συμπατριώτες μας αιμοδότες. Πάνω από 40 άτομα προσήλθαν και έδωσαν αίμα, ύψιστη προσφορά για τον συνάνθρωπο. Ο υπεύθυνος της Τράπεζας αίματος κ. Μπάμπης Μπασκουρέλος, το Ιατρικό και

Νοσηλευτικό προσωπικό του Κέντρου Υγείας Καστορείου, αλλά και το προσωπικό της Μονάδας αιμοληψίας του Νοσοκομείου φρόντισαν τους αιμοδότες μας, που δεν ήταν μόνο Καστανιώτες αλλά και πατριώτες από όλα τα γύρω χωριά. Συγχαρητήρια !! αιμοδότες μας, να είστε πάντα καλά και να προσφέρετε.

Ε.Β.

Κατά την αντιπυρική περίοδο (από 1η Μαΐου έως 31 Οκτωβρίου) απαγορεύεται το άναμμα φωτιάς στους ανοιχτούς χώρους λόγω της αυξημένης επικινδυνότητας για πρόκληση πυρκαγιάς. Η απαγόρευση ισχύει τόσο για τις δασικές, χορτολιβαδικές εκτάσεις και τις αγροτικές εκτάσεις εκτός οικισμών, όσο και για τα οικόπεδα και ακάλυπτους χώρους εντός ορίων οικισμών, σύμφωνα με τις ισχύουσες Πυροσβεστικές Διατάξεις (αριθμ. 9/2000, 9Α/2005, 4/2012 και 1/2015). Επιπλέον οι ιδιοκτήτες ή εκμεταλλευτές των οικοπεδικών

και λοιπών ακάλυπτων χώρων, που βρίσκονται εντός πόλεων και ορίων οικισμών και σε απόσταση μέχρι 100 μέτρων από τα όρια υποχρεούνται να προβούν στον καθαρισμό (αποψίλωση από ξερά χόρτα και απομάκρυνση τυχόν εγκαταλελειμμένων καυστών υλικών ή αντικειμένων που βρίσκονται μέσα σε αυτούς), καθώς και στη λήψη κάθε προληπτικού μέτρου που αποβλέπει στη αποφυγή κινδύνου πυρκαγιάς. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης των υπόχρεων εφαρμόζονται διοικητικές (επιβολή προστίμου) αλλά και ποινικές κυρώσεις.

Σας ενδιαφέρει μια σταδιοδρομία στην ΕΕ;

Ιδίως στους δύσκολους καιρούς που ζει σήμερα η Ευρώπη και όλος ο κόσμος, χρειάζονται τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα τους ευφυέστερους και τους καλύτερους για να ανταποκριθούν στις προκλήσεις και να ενισχύσουν την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης προσφέρουν διεθνή σταδιοδρομία σε ικανά και φιλόδοξα άτομα. Αν προσλαμβάνεστε στα ευρωπαϊκά όργανα, ξεκινάτε μια σταδιοδρομία που μπορεί να ικανοποιήσει όλες τις προσδοκίες σας. Αν είστε πτυχιούχος ή τελειόφοιτος φοιτητής μπορείτε να υποβάλετε αίτηση για θέσεις εργασίας εισαγωγικού βαθμού σε διάφορους τομείς.

Η απασχόληση στα όργανα της ΕΕ σας δίνει την ευκαιρία να χρησιμοποιήσετε τις δεξιότητές σας σε ποικίλα περιβάλλοντα. Πρέπει όμως να έχετε τη βεβαιότητα ότι

μπορείτε να αποδώσετε εργαζόμενοι μέσα σε μια πολυπολιτισμική ομάδα. Πρέπει επίσης να είστε πάντα πρόθυμοι να αποκτάτε νέες γνώσεις και δεξιότητες και να βελτιώνετε τις γλωσσικές σας ικανότητες.

Ανάλογα με τα προσόντα, την εμπειρία και το εργασιακό σας προφίλ, μπορείτε να εργαστείτε στη χάραξη πολιτικής, την εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ, τη διαχείριση σχεδίων, την ανάπτυξη επικοινωνιακών στρατηγικών, την παροχή νομικών συμβουλών, και σε πολλούς άλλους τομείς.

Οι υπάλληλοι της ΕΕ εργάζονται σε ένα από τα θεσμικά όργανα, όπως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, κ.λπ. Τα περισσότερα όργανα της ΕΕ έχουν την έδρα τους στις Βρυξέλλες ή στο Λουξεμβούργο.

Λόγω της παρουσίας των

ευρωπαϊκών οργάνων και άλλων διεθνών οργανισμών στις Βρυξέλλες και στο Λουξεμβούργο ζουν και εργάζονται άτομα από όλη την Ευρώπη στις πόλεις αυτές. Και στις δύο πόλεις υπάρχει μεγάλη ποικιλία καταστημάτων, εστιατορίων και κέντρων διασκέδασης, γίνονται πολιτιστικές εκδηλώσεις και λειτουργούν αθλητικές λέσχες. Επειδή δεν είναι πολύ εκτεταμένες, μπορεί κανείς εύκολα να βρεθεί από το κέντρο της πόλης στην ύπαιθρο, και οι Βρυξέλλες και το Λουξεμβούργο διαθέτουν επιπλέον εξαιρετικά εθνικά, ευρωπαϊκά και διεθνή σχολεία.

Παράλληλα με την παροχή υποστήριξης και βοήθειας στους νέους υπαλλήλους τα ευρωπαϊκά όργανα προσφέρουν επίσης ένα συνολικό πακέτο παροχών, που περιλαμβάνει σύνταξη, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και έναν ελκυστικό αρχικό μισθό.

Πρέπει όμως να τονισθεί, ότι η προοπτική απασχόλησης στα όργανα της ΕΕ προσελκύει τους καλύτερους υποψηφίους από όλη την Ευρώπη και, ως εκ τούτου, οι διαδικασίες επιλογής, και ειδικότερα οι διαγωνισμοί για την επιλογή των μόνιμων υπαλλήλων, είναι εξαιρετικά ανταγωνιστικές.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη σταδιοδρομία στα θεσμικά όργανα της ΕΕ μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής "Εργασία στα όργανα της ΕΕ":

http://europa.eu/about-eu/working-eu-institutions/index_en.htm

ή στην ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Επιλογής Προσωπικού http://europa.eu/epso/index_el.htm (EPSO)

http://europa.eu/epso/index_en.htm

Καλίσα Χιώτη

Βιβλιοπαρουσίαση

Η κυρία Αγλαΐα Κωνσταντέλη-Φασουλοπούλου μας εξέπληξε ευχάριστα για άλλη μια φορά. Την πρώτη με τα έργα ζωγραφικής, που εξέθεσε τον Ιούλιο 2014 στο πολιτιστικό τριήμερο του Καστορείου «Στου χρόνου τα γυρίσματα». Και τώρα με την παρουσίαση του βιβλίου της «Ποιητικά χνάρια μέσα στο χρόνο», η οποία πραγματοποιήθηκε στο Πνευματικό Κέντρο Καστορείου-Ίδρυμα Μπακή, την Παρασκευή 13 Φεβρουαρίου 2015. Πρόκειται για μια συλλογή τριάντα εφτά ποιημάτων,

γραμμένα από το 1987 μέχρι το 2014 και τα οποία είναι, σύμφωνα με δήλωσή της δημιουργού, αποτυπώματα της ψυχής της. Όταν διαβάσει κανείς τα ποιήματά της Αγλαΐας, θα διαπιστώσει ότι αυτή η ψυχή της είναι πολύ τρυφερή και γεμάτη αγάπη για τη ζωή και τον άνθρωπο. Πνεύμα ανήσυχο και ονειροπόλο, άνθρωπος δοτικός και πάντα σε εγρήγορση. Επιμελήθηκε η ίδια την παρουσίαση του βιβλίου της και κατάφερε να μας συγκινήσει και να μας κάνει χαρούμενους. Ποιήματά της διάβασε ο

κύριος Γιώργος Αντωνάκης αλλά και ο άντρας της Θανάσης και τα παιδιά της, με τέλεια απαγγελία. Παραβρέθηκαν ο Δήμαρχος κ. Βαγγέλης Βαλιώτης και ο Αντιδήμαρχος κ. Βαγγέλης Νικολακάκης καθώς και πολλοί φίλοι, που αγαπούν και στηρίζουν την Αγλαΐα. Το παρόν έδωσε και ο πρόεδρος της Ένωσης Πνευματικών Δημιουργών Λακωνίας «Χείλων ο Λακεδαιμόνιος» κ. Βασίλης Βλαχάκος, ο οποίος επαίνεσε την Αγλαΐα για το πόνημά της και της ευχήθηκε καλή συνέχεια. Μετά την πνευμα-

τική ανάταση, στην έξοδο υπήρχε μπουφές με πλούσια κεράσματα (γλυκίσματα, καφές, τσάι και αναψυκτικά).

Αγλαΐα, σ' ευχαριστούμε και συγχαρητήρια. Η Αγλαΐα Κωνσταντέλη σπούδασε Νοσηλευτική στα Τ. Ε. Ι Αθήνας και ασκεί το επάγγελμα της Νοσηλεύτριας από το 1994. Εργάζεται στο Γενικό Νοσοκομείο Σπάρτης. Είναι παντρεμένη με το Θανάση Φασουλόπουλο και έχει δύο παιδιά-δίδυμα.

Β. Κεμερίδου.

Χαιρετίσματα σ' εμάς

Τι άλλο να πει κανείς παρά «μια εικόνα χίλιες λέξεις». Μια υπέροχη πλαγιά, που αντί για ανεμώνες «στολίζεται» με τα απορρίμματά μας. Και μπροστά στα μάτια μας. Αυτή η εικόνα δεν απευθύνεται στην εξουσία αλλά σε εμάς τους κατοίκους του Καστορείου. Και «ο νοών νοείτω». Να έχουμε τα δώρα της φύσης απλόχερα και να τα βρωμίζουμε χωρίς άλλη σκέψη. Πόσοι αιώνες παιδείας μας λείπουν άραγε; Αυτή η άτιμη η Τουρκοκρατία τα φταίει!

ΕΛ

Επιτροπή Τουριστικής Ανάπτυξης

Πραγματικά εντυπωσιακές είναι οι δράσεις της Επιτροπής Τουριστικής Ανάπτυξης του Δήμου Σπάρτης. Δεν είναι τυχαίο ότι Πρόεδρος της Επιτροπής είναι ο Χρήστος Αλεξάκος, δημοτικός σύμβουλος και πρόεδρος της δημοτικής παράταξης ΕΛΠΙΔΑ, ο οποίος με μοντέρνες ιδέες και σε συνεργασία με πολλούς φορείς του Δήμου Σπάρτης έχει προχωρήσει σε σημαντικές δράσεις για την προώθηση του τουρισμού στο Δήμο μας, όπως συμμετοχή σε έκθεση στο εξωτερικό, εκπόνηση διαφημιστικού υλικού κ.λπ.

Τώρα ετοιμάζεται ερωτηματολόγιο για τους πολίτες, τους φορείς και τους τουρίστες, ώστε να συγκεραστούν οι προτάσεις των πολιτών με τις προσδοκίες των τουριστών. Τον Απρίλιο υποστηρίζει σημαντικές δράσεις που οργανώνονται στην περιοχή του Πάρωνα, όπως το χωμάτινο ράλι σπριντ "Μολών λαβέ" 2015, στην περιοχή Βαρβίτσας – Καρυών και η διοργάνωση της 75^{ης} Πανελληνιας Ορειβατικής Συγκέντρωσης (Π.Ο.Σ.). Παρακολουθούμε με ενδιαφέρον.

ΕΛ

► Δευτέρα 18 Μαΐου ώρα 7.00 μ.μ. Στέγη Πνευματικής Εστίας Αίθουσα "Γεώργιος Πεδικλώνης" Τετάρτη 20 Μαΐου ώρα 6.30 μ.μ. (Συγκέντρωση στο Μουσείο της Νεότερης Σπάρτης).

"Τέσσερα κατάλοιπα από το ιστορικό παρελθόν της πόλης και τρεις ιστορίες της Κατοχής". Ομιλία με προβολή εικόνων από τον κ. Νίκο Γεωργιάδη. Στη συνέχεια, επίσκεψη στον όροφο όπου το Μουσείο της νεότερης Σπάρτης, για γνωριμία με τον αναβαθμισθέντα εξοπλισμό του, μετά την τιμητική εισδοχή του ως μέλος του ICOM. "Περιδιαβάζοντας τη Σπάρτη, των χρόνων του Όθωνα".

Περίπατος Α': Στη γειτονιά του Μουσείου. (Γνωριμία με γωνιές και κτίρια της παλιάς πόλης, που έχουν επιβιώσει).

► Το Μουσείο Ελιάς και Ελληνικού Λαδιού, στη Σπάρτη, φιλοξενεί την ομάδα «Quilting Bee Σπάρτης». Πρόκειται για 14 γυναίκες που συναντώνται σε τακτά χρονικά διαστήματα και δημιουργούν χειροποίητα είδη, όπως παπλώματα, μαξιλάρια, τσάντες κ.ά., με τις τεχνικές patchwork και quilting. Όσα είδη έχουν ολοκληρωθεί μέχρι και την ημέρα της εκδήλωσης, θα δωρηθούν στο Ορφανοτροφείο Θηλέων Λαμίας.

Δραστηριότητες της Πνευματικής Εστίας

Μετά τις αρχαιρεσίες του Φεβρουαρίου 2015 στην Πνευματική Εστία Σπάρτης Πρόεδρος εκλέχτηκε η Δρ Πέπη Γαβαλά, Προϊσταμένη των Γενικών Αρχείων του Κράτους (ΓΑΚ) Λακωνίας, ιδιαίτερα δραστήρια και με σημαντική δράση στη Λακωνία. Ο Πολυδεύκης τη θεωρεί πολύτιμη συνεργάτη, η οποία έχει στηρίξει εκδηλώσεις μας. Επίσης, θεωρούμε ότι από τη νέα θέση της θα δώσει καινούργια πνοή στην Πνευματική Εστία της Σπάρτης.

Ήδη παρακολουθούμε εξαιρετικές εκδηλώσεις που πραγματοποιήθηκαν Μάρτιο και Απρίλιο, όπως η παρουσίαση του βιβλίου με θέμα «Λογοτεχνικοί

Περίπατοι στον Ταΰγετο», από την ίδια τη συγγραφέα κ. Martine Breuillot, Γαλλίδα καθηγήτρια της νέας ελληνικής γλώσσας στο Πανεπιστήμιο του Στρασβούργου, στην οποία συμμετείχαν οι κ.κ. Μαρία Βελιώτη, καθηγήτρια Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και Πέπη Γαβαλά καθώς και η ομιλία του αρχιτέκτονα ΕΜΠ Γιώργου Γιαξόγλου με θέμα «Προστασία της Παραδοσιακής Αρχιτεκτονικής της Λακωνίας».

Τις εκδηλώσεις της Πνευματικής Εστίας μπορείτε να βρίσκετε στη σελίδα της στο Facebook

ΕΛ

Διεθνείς Παιδικόι Αγώνες στο Σίδνεϋ

Στις 6 Δεκεμβρίου 2014 διεξήχθησαν στην Αυστραλία στο Σίδνεϋ και ακριβώς στο Lake Macguarie οι Διεθνείς Παιδικόι Αγώνες (Θεσμός που εφαρμόστηκε για πρώτη φορά στο Σελιέ της Σλοβενίας) και εξακολουθεί να συνεχίζεται μέχρι σήμερα κάθε χρόνο, σε ξεχωριστή χώρα κατά τους θερινούς μήνες κυρίως, και πάντοτε υπό την Αιγίδα του εκάστοτε Προέδρου της ΔΟΕ!

Τηρώντας την τελετουργική διαδικασία της έναρξης και της λήξης των αγώνων μέσα στα πλαίσια συμμετοχής των αποστολών από όλο σχεδόν τον κόσμο, υπήρχε και η Ελληνική αποστολή, την οποία αντιπροσώπευαν η Σπάρτη της Λακωνίας, και η Πάτρα της Αχαΐας, οι οποίες στο παρελθόν είχαν αναλάβει κι αυτές την διοργάνωση αυτών των αθλητικών αγώνων. Η Λακωνική Ομοσπονδία φυσικά έστω κι αργά ενημερώθηκε από το Γραφείο Δήμου της Σπάρτης, μέσω των ενεργειών, της επί των Δημοσίων σχέσεων και Πολιτιστικού Συμβούλου της Ομοσπονδίας Αναστασίας Διασάκου-- Αναστασιάδη αλλά και του Γενικού Προξένου του Σίδνεϋ κ. Σταύρου Κυρίμη, κι άρχισαν οι σχετικές διαδικασίες υποδοχής και φιλοξενίας, υπό την αιγίδα φυσικά του Προέδρου της Λακωνικής Ομοσπονδίας και των άλλων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. Η Σπαρτιάτικη Αποστολή αποτελείται από 17 Μέλη, με μία ποδοσφαιρική ομάδα, με μια αθλήτρια, έναν αθλητή στο στίβο κι ένα στην ποδηλασία. και συνοδεύονταν από τον Δήμαρχο της Σπάρτης κ. Βαγγέλη Βαλιώτη, την Γραμματέα του κ. Σταυρούλα Αλεξανδράκη (σύζυγο του κ. Βαλιώτη) τον κ. Σπύρο Παυλάκο

μέλος της Παγκοσμίου επιτροπής των Αγώνων, και τους προπονητές των διαφόρων αγωνισμάτων. Η αποστολή έφτασε στο Σίδνεϋ την Πέμπτη την νύχτα της 4η Δεκεμβρίου, και την υποδέχτηκαν με χαρά και περηφάνια, ο Πρόεδρος της Λακωνικής Ομοσπονδίας κ. Χρήστος Αποστολάκος και πολλά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Ομοσπονδίας. Ρίγη συγκίνησης και περηφάνιας μας πλημμύρισαν όταν αντικρίσαμε τα Μπλουφορεμένα Σπαρτιάτοπουλα να μας χαιρετάνε κι αυτά με τη σειρά τους, με ζωγραφισμένη τη χαρά και ικανοποίηση στα προσωπάκια όλων έστω και μετά την κούραση και την περιπέτεια αυτού του μεγάλου ταξιδιού. Ο Πρόεδρος είχε οργανώσει τη μεταφορά της αποστολής με έξοδα φυσικά της Ομοσπονδίας στο Ξενοδοχείο όπου θα έμεναν για δυ βράδια. Την άλλη μέρα η απο-

στολή ξεναγήθηκε στο κέντρο του Σίδνεϋ με επικεφαλής τις δραστήριες κυρίες, αξιόλογα στελέχη της Ομοσπονδίας την κ. Μαρία Γκλέκα πρόεδρο του Συλλόγου των Βορείων Δήμων Σπάρτης << ΩΡΑΙΑ ΕΛΕΝΗ >> και την κ. Λίντα Λέγκακ --Τζανετάκου, μέλος του

διοικητικού Συμβουλίου του Συλλόγου ο << Ασωπός >>. Αξίζει να σημειωθεί ότι στις κυρίες αυτές αξίζουν πολλά συγχαρητήρια και πολλές ευχαριστίες διότι εκτός του ότι συνέχισαν ακούραστα και με μεγάλη προθυμία τις ξεναγήσεις στα πιο αξιόλογα μέρη του Σίδνεϋ και την τελευταία μέρα της εδώ παραμονής τους μετά την επιστροφή τους από τους Αγώνες βοήθησαν και ταξίδευσαν και οι ίδιες κατά την μεταφορά τους από το Σίδνεϋ στον τόπο προορισμού των Αγώνων, αλλά και κυρίως παρευρέθηκαν και πάλι κατά την έναρξη της τελετής των αγώνων ενισχύοντας ηθικά με την παρουσία τους τα νεαρά λεβεντόπαιδα της Σπάρτης, αντάξιοι απόγονοι όπως διαπιστώσαμε της προγονικής τους κληρονομιάς. Μπορεί να μην πρωτεύσανε αλλά όλα τους έδειξαν μια άριστη εμφάνιση αγωνιζόμενα μέσα στα πλαίσια του << ΕΥ ΑΓΩΝΙΖΕΣΘΑΙ >> ξεπερνώντας και τον ίδιο τους τον εαυτό συμπληρώνοντας με την συμμετοχή τους την περηφάνια που ένοιωσαν όλοι οι παρευρισκόμενοι Έλληνες κατά το τέλος της τελετής ατενίζοντας την Ελληνική Σημαία για δεύτερη φορά να υψώνεται στον Αυστραλέζικο Ουρανό, τιμώντας τους Ομογενείς της πιο μακρινής χώρας του κόσμου, Χάρης φυσικά στο επίτευγμα των νέων που καταφέρα-

του Σίδνεϋ. Τη βραδιά τίμησε με την παρουσία του ο κ. Γενικός Πρόξενος κ. Σταύρος Κυρίμη, κι αγαπητός συμπατριώτης μας, καταγόμενος από την Μάνη Λακωνίας. Αλλά το κερασάκι της τούρτας ήταν η έκπληξη που μας έκανε ο συμπαθέστατος και πολύ αγαπητός σε όλους μας ο κ. Β. Βαλιώτης ξετυλίγοντας την Σπαρτιατική Σημαία, την οποία παρέδωσε στον Πρόεδρο κ. Αποστολάκο, ως δώρο για όλους τους Λάκωνες Ομογενείς, σύμβολο αναγνώρισης για την πολύτιμη προσφορά τους στην προβολή του Λακωνικού μεγαλείου. Όλη η αποστολή μεγάλοι και νέοι έφυγαν με τις καλλίτερες εντυπώσεις, υποσχόμενοι σε μια αμοιβαία φιλοξενία εκ μέρους τους για όσους βρεθούνε στην Γενέτειρα την Λακωνία κάποια στιγμή. Επιμέλεια από την Πολιτιστική Σύμβουλο της Λακωνικής Ομοσπονδίας Κυρία Αναστασία Αναστασιάδη - Διασάκου

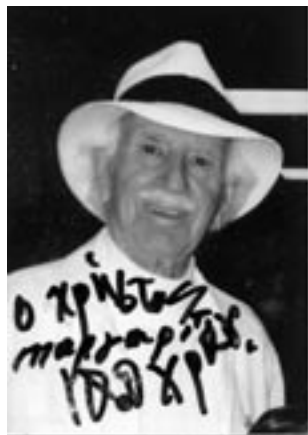
Αγαπητή Ευγενία Λαμπή, Αγαπητά μέλη της συντακτικής επιτροπής, Πριν από λίγο καιρό ανακάλυψα την ιστοσελίδα του Πολυδεύκη, και θα ήθελα να εκφράσω τον θαυμασμό μου για αυτή την μοναδική συμβολή στη διατήρηση της ιστορίας και του πολιτισμού του Καστορείου.

Με ιδιαίτερη συγκίνηση διάβασα το σημείωμα σχετικά με το γιο μου Θωμά στο τεύχος 26 (Το 1 το κουπαδέλι) και τα καλά σας λόγια για μένα, και σας ευχαριστώ εκ βάθους καρδιάς. Σας βεβαιώνω, ότι το Καστόρι και τα χρόνια που πέρασα εκεί, μου έχει αφήσει αμέτρητες ομορφές αναμνήσεις. Σας παρακαλώ, σαν ένδειξη σεβασμού προς το έργο σας, να δεχτείτε την συμβοληκή χορηγία, που σας διαβίβασα σήμερα δια μέσου τραπέζης. Με πολλούς χαιρετισμούς Κάρεν Καλίσα Χιώτη

Ο υπεραιωνόβιος Πελλανιώτης που ζει στο Σικάγο

Γράφει και επιμελείται ο Δρ Παντελής Βασδέκης

Το Σάββατο, στις 4 Οκτωβρίου το βράδυ, στο εστιατόριο Periyali Mediterraneo Restaurant που βρίσκεται στο 9860 Milwaukie Ave, Des Plaines, ΙΙ. Μια ομάδα συγγενών κοντά τα είκοσι-πέντε άτομα μαζεύτηκαν σ' ένα πάρτι γενεθλίων. «The birthday boy» ήταν ένας Ελληνο-Αμερικανός που γιόρτασε τα εκατόν τέσσερα γενέθλιά του. Βέβαια, αιωνόβιοι όλο και περισσότεροι βρίσκονται ανάμεσά μας και αυτό είναι το αποτέλεσμα από μια σειρά από αιτίες, όμως υπέρ-αιωνόβιοι είναι ακόμη και στις μέρες μας ένα πολύ σπάνιο φαινόμενο.

Το όνομα του υπέρ-αιωνόβιου είναι Χρίστος Γεωργίου Θεοδωρόπουλος που κατάγεται από την Πελλάνα Λακωνίας και γεννήθηκε στα 1910. Μάλιστα, ο πατέρας του επειδή ήταν στην Αμερική, για να μπορέσει να τον πάρει εύκολα τον δήλωσε ένα χρόνο αργότερα, με αποτέλεσμα, στα επίσημα χαρτιά η ημερομηνία γέννησής του να φαίνεται το 1911 και όχι η αληθινή το 1910. Την εποχή αυτή, μια που οι αρχές δεν είχαν συστηματοποιήσει τα στοιχεία και τα επίσημα έγγραφα, ορισμένοι επιτήδειοι μπορούσαν να κάμουν αυτό που ήθελαν με μια σχετική ευκολία.

«Ηρθα στην Αμερική», θα μου πει, «στα 1930 όταν ήμουν 20

χρονών και μένω μόνιμα στο Σικάγο για ογδόντα τέσσερα χρόνια! Με τον ερχομό μου στο Σικάγο, ο πατέρας μου είχε γνωριμίες με την Κάξε Αδάντ που διεύθυνε το Θφμμ Θοφτε. Αυτή με σύστησε να εγγραφώ σε ένα σχολείο όπου και φοίτησα μαθαίνοντας συνάμα Ελληνικά και Αγγλικά. Σύντομα έπιασα εργασία σε εστιατόριο. Ήταν τότε που το αφεντικό μου με είπε κλέφτη. Ένας πελάτης μας που με ήξερε πολύ καλά, είπε στον εργοδότη μου ότι ο Χρίστος δεν είναι κλέφτης και αν επιμένεις, εγώ θα του δανείσω τα χρήματα που χρειάζονται για να ανοίξει μαγαζί απέναντι από το δικό σου για να σε κλείσει. Εγώ άκουγα τη συνομιλία των δύο αντρών αλλά δεν μπορούσα να πάρω θέση. Σε λίγη ώρα ο πελάτης με φώναζε και μου ζήτησε να σταματήσω γιατί το αφεντικό μου δεν άξιζε την ειλικρίνεια και την παρουσία μου στο μαγαζί του.

Πραγματικά μου δάνεισε εξακόσια δολάρια, στα 1934, και με αυτά άνοιξα το πρώτο μου μαγαζί. Μάλιστα δε, χρησιμοποίησα τα τετρακόσια ογδόντα και τα υπόλοιπα τα φύλαξα για μια ώρα ανάγκης. Ήταν, βλέπεις, τα πράγματα διαφορετικά εκείνη την εποχή. Είχα δυο τραπέζια και τρεις καρέκλες. Αυτή ήταν η αρχή. Σύντομα έπιανα πεντακόσια δολάρια την ημέρα. Πουλούσα το hot dog with fries and coca cola δέκα σεντς. Σε λίγο, άνοιξα και δεύτερο μαγαζί και, εργένης

καθώς ήμουν και με πολλά χρήματα στα χέρια μου, άρχισα να παίζω άλογα, με αποτέλεσμα να πηγαίνω οδηγώντας και να επιστρέφω ποδαρόδρομο... Τα άλογα ήταν το μεγάλο μου πάθος και ακόμα, σ' αυτήν την ηλικία, μου αρέσει περισσότερο να βλέπω παρά να παίζω». Με τον καιρό άνοιξε μεγαλύτερο εστιατόριο και έκαμε προκοπή. Όταν ήρθε ο καιρός παντρεύτηκε με μια Πολωνέζα. Σε ερώτησή μου γιατί Πολωνέζα και όχι Ελληνίδα, την εποχή κατά την οποία οι Ελληνίδες ήταν σχετικά πολλές και υπήρχε περιθώριο εκλογής, μου απάντησε με ειλικρίνεια, ότι ο έρωτας δεν έχει μάτια κι ούτε και λογική.

Η γυναίκα του, μου τόνισε

ιδιαίτερα, δεν είναι Πολωνέζα αλλά Πολωνίς. «Καταλαβαίνεις τη διαφορά;» θα με ρωτήσει, «και για να είναι σύγυρος» μου έδωσε ο ίδιος την απάντηση, «Πολωνέζα είναι η μετανάστης από την Πολωνία ενώ Πολωνίς η γυναίκα που είναι από την Πολωνία κι έχει κουλτούρα. Μαζί απόκτησαν τρία παιδιά και μια κόρη που κι αυτή έχει τα δικά της τα παιδιά κι εκείνα τα δικά τους. Έτσι εκείνο το βράδυ ήταν μαζί τους τέσσερα τα δισέγγονα του Χρίστου!

Το κείμενο αυτό είναι αναδημοσίευση από την Εφημερίδα του Σικάγο, Οκτώβριος 2014. Μας παραχωρήθηκε από τον Αριστοτέλη Καράγιαννη από την Πελλάνα.

Δεν ξεχνούμε την καταγωγή μας

Δεμένες οι Ελληνικές Κοινοότητες σπαρμένες σε όλες τις πόλεις απανταχού της γης κρατούν γερά στη μνήμη τους και κουβαλούν στις καρδιές τους την προγονική τους γη. Μια αναμνηστική πλακέτα που δηλώνει ότι, «δεν ξεχνούμε την καταγωγή μας» μας παρέδωσε ο Πρόεδρος των "Pallaconian Brotherhood of Melbourne & Viktoria "Leonidas" Παναγιώτης Αδάμης.

“Η Ελλάδα της Ορθοδοξίας μπορεί να τονώσει την τουριστική βιομηχανία μας”

Γράφει ο
Θάνος Ξυδόπουλος

Μιλά ο Λέκτορας της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών Δρ. Γ. Παναγιωτόπουλος σημειώνοντας ότι “χρειάζεται εθνική στρατηγική για την ανάπτυξη των προσκνηματικών ταξιδιών

Ο Λέκτορας της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών και πρώην Γενικός Γραμματέας Ενημέρωσης κ. Γιάννης Παναγιωτόπουλος ανοίγει τα χαρτιά του στην “ELLNEWS.COM” και με την ακαδημαϊκή του εμπειρία μας προσδιορίζει τους όρους του Θρησκευτικού και Προσκνηματικού Τουρισμού. Ο κ. Παναγιωτόπουλος μιλά για τη δίψα των Ελλήνων και άλλων Ορθοδόξων Λαών που θέλουν να γνωρίσουν από κοντά τα Ιερά προσκνήματα της Ελλάδας με την τόσο πλούσια ιστορία.

«Η Θρησκευτική κληρονομιά που κρατάμε στα χέρια μας είναι τεράστια σε παγκόσμιο επίπεδο. Για αυτό τον λόγο πρέπει να εκπονηθεί ένα εθνικό σχέδιο με (ποιοτικούς και ποσοτικούς δείκτες) ώστε να αναπτυχθούν σε πανελλαδικό επίπεδο τα προσκνηματικά ταξίδια. Είναι από τις εναλλακτικές μορφές τουρισμού που αντέχουν στην κρίση» αναφέρει χαρακτηριστικά και προσθέτει: «Χρειάζονται συνέργειες και όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς όπως η Εκκλησία της Ελλάδας, το υπουργείο Τουρισμού καθώς και οι τουριστικοί πράκτορες με ανάλογη εμπειρία να ενώσουν τις δυνάμεις τους για την υποβοήθηση αυτής της εναλλακτικής μορφής τουρισμού που έχει τεράστια δυναμική στην χώρα μας. Πρέπει όμως να το πιστέψουμε πραγματικά και να εργασθούμε προς αυτή την κατεύθυνση». Παράλληλα, ο Λέκτορας της Θεολογικής Σχολής αναφέρεται

στο σχεδιασμό ενός εξ αποστάσεως μεταπτυχιακού για τον Θρησκευτικό τουρισμό που επεξεργάζεται αυτό το διάστημα η Θεολογική σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών με ξένα πανεπιστημιακά ιδρύματα.

Τι σημαίνει για την Ελλάδα η ανάπτυξη του Θρησκευτικού τουρισμού;

«Η Ελλάδα της Ορθοδοξίας μπορεί και στο εσωτερικό και το εξωτερικό να υποβοηθήσει σημαντικά και να τονώσει την τουριστική βιομηχανία μας. Ο θρησκευτικός τουρισμός δεν είναι κάποια καινούρια έννοια, πρόσφατα επινοημένη. Πρόκειται για την παλαιότερη και επικρατέστερη μορφή μετακίνησης στην ιστορία της ανθρωπότητας, καθώς τα μέλη όλων των κοινωνιών επιζήτησαν να επικοινωνήσουν με το Θείο. Το θρησκευτικό ταξίδι ανάγει τις καταβολές του στην προσκνηματική δραστηριότητα παλαιότερων εποχών. Από τους αρχαίους χρόνους ακόμη, το ταξίδι με θρησκευτικό χαρακτήρα αποτέλεσε ισχυρό κίνητρο που οδήγησε Έλληνες και ξένους να κατευθυνθούν σε θρησκευτικά κέντρα ανά την Ελλάδα. Ανέκαθεν οι Έλληνες συνήθιζαν να εκφράζουν το θρησκευτικό τους αίσθημα, τη βαθιά τους πίστη και ευλάβεια προς το Θεό, βασικό χαρακτηριστικό της Ορθοδοξίας εδώ και 2.000 χρόνια».

Πολλές φορές μιλάμε για προσκνηματικούς τουρίστες και άλλες φορές για θρησκευτικό τουρισμό. Υπάρχει κάποια διαφορά;

«Και οι δύο όροι δεν βρίσκονται σε αντίθεση προς την παράδοση της Ορθοδόξου Εκκλησίας. Ο όρος προσκνηματικός τουρισμός ενδυναμώνεται από τις ιστορικές του αναφορές, ενώ ο όρος θρησκευτικός τουρι-

σμός καλύπτει τεχνοκρατικά το εννοιολογικό περιεχόμενο. Η χρήση του όρου «Θρησκευτικός Τουρισμός», αν και φαίνεται να χρησιμοποιείται καταχρηστικώς και σε σχετική αντιπαράθεση προς τον όρο «προσκνηματικές περιηγήσεις», αποτελεί “technicus terminus” και αυτονόητη συνισταμένη της προτεινόμενης διεπιστημονικής και διδρυματικής προσέγγισης.

Γνωρίζουμε τις δυσκολίες, αλλά αναγνωρίζουμε και τη δυναμική προοπτική της πρότασης, αφού το να γίνουν όλοι απαθείς δεν είναι βεβαίως δυνατό, να σωθούν όμως όλοι και να συμφιλιωθούν με τον Θεό, δεν είναι αδύνατο».

Ποιοί είναι τελικά οι βασικοί πυλώνες για την υποστήριξη των θρησκευτικών προορισμών;

«Τα βασικά συστατικά για την τόνωση των επισκέψεων σε θησαυρούς της Ορθοδοξίας μας είναι η ανάδειξη του θρησκευτικού και ιστορικού μας πλούτου, η καθιέρωση οικολογικής συνειδησης, η εξάλειψη των αποκλεισμών και η διασφάλιση των κοινοτικών πόρων».

Η Εκκλησία της Ελλάδας και συγκεκριμένα το Συνοδικό γραφείο προσκνημάτων της Αρχιεπισκοπής έχει αναλάβει τα τελευταία χρόνια σημαντικές πρωτοβουλίες για την ανάδειξη και την ανάπτυξη του Θρησκευτικού τουρισμού. Εννοώ το τελευταίο μνημόνιο συνεργασίας με το υπουργείο τουρισμού, τις ημερίδες, τα συνέδρια, και δεκάδες ακόμη δράσεις. Αυτές οι κινήσεις είναι θετικές αλλά φτάνουν να τονώσουν σε εθνικό επίπεδο τα προσκνηματικά ταξίδια στη Χώρα μας;

«Έχουν γίνει πολλά θετικά βήματα κυρίως από την Εκκλησία της Ελλάδος και ξεχωριστά από τις Μητροπόλεις μας. Όμως βρισκόμαστε σε ένα ικανοποιητικό επίπεδο. Αλλά χρειαζόμαστε πολύ δουλειά ακόμα. Πρέπει οι εμπλεκόμενοι φορείς να λειτουργήσουν συνθετικά ώστε να υπάρξει ενιαία στρατηγική για την ανάπτυξη του θρησκευτικού τουρισμού. Χρειάζεται να δημιουργηθεί μια συντονιστική επιτροπή με την αρωγή της Εκκλησίας, η οποία έχει την γνώση και την πληροφορία και με την στήριξη φυσικά ειδικών σε θέματα τουριστικής πολιτικής να εκπονηθεί ανά περιφέρεια σχέδιο δράσεων και ανάπτυξης.

Θα ήταν πολύ σημαντικό να δημιουργηθεί μια ηλεκτρονική πλατφόρμα στο διαδίκτυο, η οποία θα δίνει την δυνατότητα στον Θρησκευτικό τουρίστα να έχει σε “real time” έγκυρη ενημέρωση για τις Μονές και τα Ιερά προσκνήματα, για τις υποδομές φιλοξενίας και εστίασης σε πανελλήνιο επίπεδο. Ένας ηλεκτρονικός οδηγός, δηλαδή, σε πολλές γλώσσες. Και όλα αυτά μπορεί να τα “αγκαλιάσει” ο Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού που έχει τεράστια εμπειρία σε θέματα προώθησης του τουριστικού προϊόντος».

Ποιος θα είναι ο στόχος του νέου Μεταπτυχιακού στον Θρησκευτικό τουρισμό;

«Το εξ αποστάσεως μεταπτυχιακό πρόγραμμα που ετοιμάζουμε, στοχεύει στη δημιουργία ομάδας καταρτισμένων στελεχών του Θρησκευτικού Τουρισμού. Μια μεγάλη ομάδα Πανεπιστημιακών της Ελλάδας και του εξωτερικού εργάζεται συστηματικά προς αυτήν την κατεύθυνση, και πιστεύουμε πως σύντομα θα αποδώσει καρπούς».

Φτωχαίνουμε...

Λίγο πριν τα Χριστούγεννα, στις 21 Δεκεμβρίου 2014, έφυγε από κοντά μας ο Διονύσης Μενίδης. Γεννήθηκε στην Αθήνα στις 9-2-1956, από τον Γιάννη Μενίδη και την Κωνσταντίνα Μπέλια. Φοίτησε στο Πολιτικό τμήμα του Παντείου Πανεπιστημίου και ασχολήθηκε με την ιστορική έρευνα. Από μαθητής ήταν οργανωμένος στη ΜΟΔΝΕ που ήταν μαθητική οργάνωση του ΚΚΕ στα χρόνια της δικτατορίας. Στη μεταπολίτευση εντάχθηκε στην ΚΝΕ από όπου απεχώρησε στα φοιτητικά του χρόνια. Συμμετείχε στην κατάληψη του Πολυτεχνείου το 1974 (υπάρχει σχετική αναφορά στο site του Πολυτεχνείου). Έκανε μεταπτυχιακό στις διεθνείς σχέσεις στο Πάντειο. Εργαζόταν στον ΟΑΕΔ από το 1989. Εξέδωσε πέντε ποιητικές συλλογές: «Ρεμπέτικα, Αντιμεταρρύθμιση και άλλα ποιήματα» (1979), «Αναζήτηση έπους» (1981), «Το φως της νύχτας» (1985), «Το τόξο και η λύρα» (1994) και ο νερόμυλος ίσως το κορυφαίο έργο του. Πολυγραφότατος, από το 1982 κρατούσε τη στήλη Διαδρομές στο περιοδικό «Δέντρο» μέχρι το 1992 οπότε και διέκο-

ψε τη συνεργασία του. Στο περιοδικό «Δέντρο» δημοσίευσε ποιήματα και αφηγήματα (π.χ. «Απόγευμα στο Κολοσσαίο», «Η Σισύφεια εκδοχή της γραφής», «Ο απασφαλισμένος λόγος»). Επίσης δημοσίευσε κάποια άρθρα στο περιοδικό «Νέα Εστία». Μοντέρνος άνθρωπος, πολίτης του κόσμου, αναφέρεται στη ροκ μουσική, στη τζαζ, στη μπλουζ, στον κινηματογράφο, σε πνευματικούς ανθρώπους από το παγκόσμιο στερέωμα.

Ο Διονύσης ήταν ανηψιός του μάραμπα-Γιώργη του Μενίδη, του μυλωνά και πρώτος ξάδερφος του Βασίλη του Μενίδη, που κράτησε το μύλο ως πριν λίγα χρόνια, ακολουθώντας την οικογενειακή παράδοση. Εμπνευσμένος από τον Αγιομαμίτικο μύλο έγραψε τη συλλογή «Νερόμυλος», από την οποία παραθέτουμε το αφηγημα «Μύλος»:

Χωθήκαν οι πηγές, τα δέντρα κόπηκαν, επέσαν τα πλατάνια, δόλιο βουνό, και δε σου φαίνεται τα' θάνατο νερό που δε ' αφήνει να ησυχάσω εξήντα πέντε χρόνια τώρα. Κλείνω τα

μάτια να μη βλέπω το ρημαδιό. Κλείνω τα μάτια και ονειρεύομαι. Απ' την πλαγιά του Ταυγέτου ανάβλυσμα, κατακλυσμός κουτροβυλάει στα βαγένια και δαιμονίζει' η μυλόπετρα στην παλιοχαμοκέλα - ω, η δύναμη της Φύσης στ' αλεσμένο στάρι κι η αιωνιότητα καρβέλι ευλογημένο! Δεν ξέρω τίποτα πια. Ο παππούς μου δεν εφόρεσε ποτέ του φράγκικα. Τον κηδέψανε με τη φουστανελά. Ενενήντα χρονώνε πέθανε, το '52. Ήτανε μυλωνάς, όπως ο πατέρας του κι ο πατέρας του πατέρα του, στη δουλειά του μοναστηριού της Ζωοδόχου Πηγής αφ' ότου «1827 Μαρτίου '21 ανηγέρθη ο παρών μύλος δι' επιμελείας του ταπεινού καθηγουμένου Παγκρατίου και δι' εξόδων του ιερού μοναστηριού και των βοηθούντων». Θυμάμαι απ' έξω την επιγραφή, μαρμάρινη με ωραία γράμματα βυζαντινά, σκαλισμένα, δεξιά όπως μπαίναμε, να, σ' αυτό εδώ το ντουβαράκι, εδώ ήταν η πόρτα. Κι όταν το μοναστήρι μετά τον πόλεμο έβγαλε το μύλο στο σφυρί και χρυσό τον κάνανε το γέρο τα παιδιά του να τον αγοράσει με τα λε-

φτά το Αμερικάνου- του αδελφού της μάνας μου- «ευχή και κατάρα', τους έλεγε»σας δίνω, κάλλιο υπηρέτης της Παναγίας παρά αφεντικό. Εγώ δεν κλέβω εκκλησιά». Και ο Αμερικάνος μας μούτζωσε, αφού δεν τα βρίσκαμε, και δεν μας έστειλε τα ωραία του δολάρια. Μήπως αν έβαζες νερό, παππού μου, στο κρασί σου, τ' αγγόνια σου να μη σκορπίσουμε στις ξενιτιές... Μα τι κάθομαι και λέω. Ούτε δεμένους δε μας κρατάγανε οι δικοί μας τότε τα' αδέρφια, τα ξαδέλφια μου κι εμένα. Θέλαμε να πα' να γίνουμε σαν εκείνους που δεν μας καταδέχονταν, πρωτεύουσιάνοι, αφεντικά. Κι αυτός π' αγόρασε το μύλο κάποιος μαυραγορίτης, ανεμομαζώματα. Μετά τον πόλεμο τά 'χε φάει ο μύλος τα ψωμιά του. Δεν έχω κανένα παράπονο από τη ζωή μου. Από τη μια βάζω όσα απόκτησα γιατί δόξα τω Θεώ όσα πεθύμησα- και από την άλλη βάζω τα βάσανά μου, πρώτα στην Αμερική και έπειτα στην Αυστραλία, τα βάσανά μου από την άλλη και μαζί την περηφάνια όσες φορές απάντησα στη ζωή μου- ακόμα και εκεί στην άκρη του κόσμου- ανθρώπους ένα σωρό που έτυχε στην Κατοχή και στον Εμφύλιο να βρεθούν, με τον άλφα ή βήτα τρόπο, κατατρεγμένοι, στα μέρη μας, και μου διηγιότανε με δάκρυα στα μάτια το πώς γλυτώσαν από την πείνα χάρη σ' ένα γέρο φουστανελά που τους έδινε τ' αλεύρι χάρισμα. Οχι λίρες να τους γύρευε, ούτε ένα πράσινο φύλο. Η πλάστιγγα πώς να το κάνουμε, γέρνει απ' τη μεριά της περηφάνιας. Βάσανα και περηφάνια. Δεν ξέρω τίποτα πια. Ορέ κλείσαν οι στρατες του Μοριά, εκλείσανε για τα καλά, τώρα να φύγω δεν με παίρνει όπως σαράντα χρόνια πριν. Και τότε πού 'φυγα, ήτανε σαν να μην πήγα πουθενά. Δεν ξέρω τίποτα πια.

Επιμέλεια: Θεοδώρα Πελεκάνου

Από τις Άλπεις στον Ταΰγετο: Δύο μοντέλα ορεινών κοινοτήτων

Στην βορειοανατολική γωνία της Ιταλίας, βρίσκεται η «ορεινή κοινότητα της Carnia», μια λειτουργική ομαδοποίηση ορεινών χωριών. Η φιλοσοφία της ορεινής κοινότητας, νομοθετικά προσδιορισμένη εδώ και 45 χρόνια στην Ιταλία, ορίζεται ως «ένωση κοινοτήτων, τοπικών θεσμών που έχουν συσταθεί μεταξύ ορεινών κοινοτήτων και εν μέρει ορεινών, ακόμα και αν ανήκουν σε διαφορετικές περιφέρειες, για την αξιοποίηση των ορεινών ζωνών, για την εκτέλεση των ιδίων λειτουργιών, των λειτουργιών που τους

νής κοινότητας.

Η λύση των ορεινών κοινοτήτων¹ (που δεν είναι μοναδική στην περίπτωση της Carnia), είναι η μέθοδος που επέλεξε η ιταλική κοινωνία, για να αντιμετωπίσει τα προβλήματα που εδώ επιχειρήθηκε να λυθούν με τα προγράμματα Καλλικράτης και Καποδίστριας. Με την διαφορά, ότι εκεί, αντί να επιλεγεί η συγκεντρωτική λογική που είχαν αυτά τα δύο προγράμματα στην Ελλάδα, επιλέχθηκε η λογική της πλήρους αποκέντρωσης. Αυτό ήταν μια συνειδητή επιλογή όχι μόνο για τεχνικούς λόγους (η απο-

Αιολικός σταθμός στο Passo Monte Croce, σύνορα Αυστρίας-Ιταλίας

έχουν παραχωρηθεί, και για την συνεταιρισμένη εκτέλεση των δημοτικών (κοινωνικών) λειτουργιών». Πρόκειται για μια συντονισμένη λειτουργία- συνλειτουργία- τριάντα περίπου κοινοτήτων και συνολικά εκατό περίπου οικιστικών κέντρων (από απλούς οικισμούς 50 κατοίκων έως και μια κωμόπολη 10.000 κατοίκων, σε σύνολο περίπου 40.000 άτομα) της οποίας η βασική στόχευση, είναι να εγγραφεί την λειτουργική, κοινωνική, πολιτική και οικονομική αυτάρκεια της ορει-

φυγή της αστυφιλίας κ.λπ) αλλά και για πολιτικούς κοινωνικούς λόγους: η Carnia είναι ένας θύλακας του Friuli, μιας ημιαυτόνομης περιφέρειας της Ιταλίας, οι κάτοικοι της οποίας είχαν και έχουν πολύ ψηλά στην ατζέντα τους το θέμα της πολιτικής αυτονομίας, και που έχουν συνειδητοποιήσει ότι η πολιτική αυτονομία περνάει μέσα από την οικονομική αυτάρκεια και αυτοαξιοποίηση.

Έτσι, αντί να προχωρήσουν με την συγκέντρωση όλων των διοικητικών λει-

Νερόμυλος

τουργιών της κοινότητας στο μεγαλύτερο αστικό κέντρο, επέλεξαν συνειδητά να έχουν εντελώς αποκεντρωμένες δομές. Με αυτόν τον τρόπο, έχασαν μεν το όφελος της οικονομίας κλίμακας, κέρδισαν όμως σε ευελιξία, ώθησαν τις επιμέρους κοινότητες να δραστηριοποιηθούν για να αντισταθμίσουν την χασούρα, και τελικά διαχύθηκε στους πολίτες η πεποίθηση ότι δεν είναι ξεχασμένοι απ' όλους σε μια γωνιά των Άλπεων. Έτσι, αυξάνοντας την κοινωνική συμμετοχή, όχι μόνο έγινε το σύ-

Μικρός υδροηλεκτρικός σταθμός στο χωριό Cordenons

ανάλυση.

Ένα παράδειγμα της διαφοράς των δύο μοντέλων, είναι η διαχείριση του τοπικού πλούτου: Οι υφιστάμενες υποδομές, ο φυσικός πλούτος, η ποιότητα ζωής και η ενέργεια.

Η Carnia, έχει ενεργειακή αυτονομία όχι μόνο στο σύνολό της, αλλά και σε επίπεδο κοινότητας. Προφανώς το σύστημα είναι διασυνδεδεμένο με την υπόλοιπη Ιταλία, αλλά για λόγους μάλλον ασφάλειας και συμβα-

Ανακαινισμένος νερόμυλος καλαμποκιού που λειτουργεί και το χωριό αλέθει εκεί το καλαμπόκι του.

στημα αποδοτικό, αλλά και πιο κοντινό στους πολίτες, πιο δημοκρατικό σε τελική

τικών απαιτήσεων. Η ενέργεια παράγεται κατά κύριο λόγο υδροηλεκτρικά (η περι-

Εκτροφή αγελάδων γαλακτοτροφίας

οχή έχει πολλά νερά), αιολικά, ηλιακά. Δεν προκρίνονται όμως τα τεράστια φράγματα που υπάρχουν στην Ελλάδα, που πλημμυρίζουν ολόκληρες περιοχές ή τα τεράστια αιολικά πάρκα που ανήκουν σε ενεργειακούς κολοσσούς. Δεν χαραμίζεται καλλιεργήσιμη γη για να γίνουν ηλιακά πάρκα. Η παραγωγή ενέργειας είναι πλήρως αποκεντρωμένη και πλήρως ελεγ-

υ/η σταθμών στην περιοχή) ή σε ντόπιους συνεταιρισμούς. Εδώ και 20 χρόνια, δεν δημιουργούνται τεχνητές λίμνες αλλά εκτρέπεται ένα μικρό τμήμα του ποταμού όταν χρειάζεται (μικρό, για να μην διαταραχθεί η μετακίνηση των ψαριών). Αντίστοιχα και με τα αιολικά πάρκα (πρέπει να ψάξει κανείς πολύ για να τα βρει, εκεί οι άνθρωποι είναι μεταφυσικά δεμένοι με

Έναρξη λειτουργίας του πρώτου υδροηλεκτρικού εργοστασίου του συνεταιρισμού SECAB, το 1913

χόμενη από την κοινότητα, και τα οφέλη της κατευθύνονται σε αυτήν. Σε κάθε χωριό που έχει ποτάμι (δηλαδή σχεδόν σε όλα) υπάρχει ένα μικρό υδροηλεκτρικό εργοστάσιο (συνήθως μέσα στον παλιό νερόμυλο του χωριού) το οποίο είναι πλήρως ενταγμένο αισθητικά στο χώρο και το οποίο θα ανήκει είτε στην κοινότητα απ'ευθείας (η ορεινή κοινότητα της Carnia κατέχει το 80% των

το βουνό και είναι αδιανόητη η καταστροφή της κορυφογραμμής για κάτι τέτοιο, και φυσικά πάλι υπάρχει και η διαφορά μεγέθους). Τα ίδια και με τα ηλιακά: η καλλιεργήσιμη γη είναι τόσο σημαντική που είναι αδιανόητο να ξεριζώσει π.χ. κάποιος μηλιές για να φτιάξει αιολικά πάρκα. Είναι όμως σημαντικό το ότι στο πνεύμα της αυτάρκειας της κοινότητας, ο ρόλος της κτηνοτροφίας

και της γεωργίας είναι βασικοί, όπως και της βιοτεχνίας και της μικρής βιομηχανίας: Ο τουρισμός υπάρχει, ως πηγή εσόδων, ο οικονομικός του ρόλος όμως είναι δευτερεύοντας, καθώς δεν προκρίνει την αυτονομία και η κοινότητα θέλει να είναι πάνω απ' όλα αυτάρκης χωρίς να είναι εσωστρεφής. Η συνεχής προσπάθεια για διατήρη-

οχή της Ιταλίας - αρκεί να σημειώσουμε ότι ήταν η τελευταία περιοχή της Ευρώπης στην οποία επιβίωσε σαν ασθένεια η πελάγρα-, με τεράστιο κύμα μετανάστευσης προς όλον τον πλανήτη), μεταπολεμικά ερειπωμένες, και με κύριες πηγές εσόδων την κτηνοτροφία, την δασική οικονομία, το συνάλλαγμα των μεταναστών. Επίσης

ση ή και βελτίωση των υποδομών, της καθημερινότητας και των συνθηκών ζωής, δεν αποσκοπεί στην προσέλκυση τουριστών αλλά στην ποιότητα ζωής των κατοίκων αφενός, και στην διατήρηση/ανάδειξη της κουλτούρας τους. Έτσι, η συντήρηση και ανάδειξη π.χ. του παλιού νερόμυλου ή της αποθήκης καλαμποκιού των διπλανών φωτογραφιών, δεν αποσκοπεί στην προσέλκυση τουριστών (οι οποίοι ούτως ή άλλως δεν πάνε καν εκεί), αλλά στην συλλογική μνήμη των κατοίκων για τον χαρακτήρα της κοινότητάς τους: "Η ζωή εδώ ήταν πάντα δύσκολη, αλλά πάντα τα καταφέρναμε μόνοι μας. Είμαστε περήφανοι που συνεχίζουμε αυτό που ήταν οι προγόνι μας"

Οι τεχνικές αναλογίες της Carnia με τον Ταϋγετο είναι προφανείς: Ορεινές περιοχές και οι δύο, με ελάχιστους πόρους (η Carnia ήταν, μέχρι την δεκαετία του '70 που δημιουργήθηκε αυτό το μοντέλο, η φτωχότερη περι-

όμως, με ισχυρή παράδοση συλλογικού/συνεταιριστικού πνεύματος, όπως, όχι τυχαία, συμβαίνει σχεδόν σε όλες τις ορεινές περιοχές με περιορισμένους πόρους.

Αντίστοιχα προφανείς όμως και οι διαφοροποιήσεις: Η φιλοσοφία της αυτάρκειας μέσω της συνεργασίας (και όχι της συνεχούς αναζήτησης πόρων από μια κεντρική διοίκηση η οποία είναι αποξενωμένη απ'τους κατοίκους), και η δομή της ορεινής κοινότητας της Carnia (αποκεντρωμένη και με σκόπευση στη βάση, και όχι συγκεντρωτική και διαχωρισμένη), έδωσε την λειτουργική ευελιξία και συνάμα το κίνητρο, στους κατοίκους της περιοχής να μετατρέψουν την περιοχή τους από έρημο, σε -σχεδόν- παράδεισο: Τίποτα δεν πάει χαμένο, αλλά και τίποτα δεν συγκεντρώνεται, όλα διαχέονται προς όφελος της κοινότητας.

Γιώργης Παπαγιάννης

Όλοι ήταν εκεί... πλην Λακεδαιμονίων

Στο τέλος της περσινής χρονιάς (Δεκέμβριο 2014) επισκέφτηκε την Αθήνα ο διάσημος ελληνοαμερικανός συγγραφέας George Pelecanos, μίλησε στο κοινό της Στέγη Γραμμάτων & Τεχνών, υπέγραψε βιβλία του στον «Ιανό», έδωσε συνεντεύξεις. Το σύνολο του Αθηναϊκού τύπου είχε εκτενή αναφορά στον σπουδαίο αυτόν ελληνοαμερικανό συγγραφέα.

Ο Ομπάμα δηλώνει φανατικός αναγνώστης του και περιμένει το καινούργιο βιβλίο του για να το διαβάσει στις διακοπές του, ο Στιβεν Κινγκ τον θεωρεί τον μεγαλύτερο σύγχρονο συγγραφέα αστυνομικών μυθιστορημάτων οι Times της Νέας Υόρκης του αφιερώνουν εγκωμιαστικά άρθρα. Είναι σεναριογράφος της τηλεοπτικής σειράς «the wire» που στην Αμερική σημειώνει τεράστια επιτυχία. Κατάγεται από την Βορδώνια με γαργιά από την Καστανιά, είναι ο Τζωρτζ Πελεκάνος (George Pelecanos).

Ο Τζωρτζ Πελεκάνος (George Pelecanos) κατάγεται από την Βορδώνια με γαργιά από την Καστανιά, γεννήθηκε το 1957 στην Ουάσινγκτον. Ο πατέρας του Παναγιώτης Πελεκάνος είχε εστιατόριο και ο Τζωρτζ από μικρός δούλεψε εκεί. Στο εστιατόριο του πατέρα του, πολλοί υπάλληλοι ήταν μαύροι και έτσι έρχεται σε επαφή με την κουλτούρα τους, παίζει μαζί τους μπάσκετ, πηγαίνει στα πάρτι τους, αγαπά τη μουσική τους, μιλά τη γλώσσα τους.

Όλα αυτά γράφονται μέσα του, έτσι στα βιβλία του δεν αναφέρεται σαν μακρινός παρατηρητής των απόκλιων, των μη

προνομιούχων της αμερικανικής κοινωνίας. Οι ιστορίες του δεν είναι μόνο κλέφτες και αστυνόμοι, αλλά καταγράφει με ενάργεια την κοινωνική ένταση.

Αφού εργάστηκε σαν λαντζέρης μάγειρας, πωλητής, εργάτης, αποφασίζει να σπουδάσει κινηματογράφο στο Πανεπιστήμιο του Μέριλαντ, και στο τελευταίο έτος παίρνει σαν επιλεγμένο μάθημα την Αστυνομική λογοτεχνία. Στην πορεία διαβάζοντας αστυνομική λογοτεχνία ενθουσιάζεται και αλλάζει πορεία. Έτσι αντί να γυρίζει ταινίες αποφασίζει να γράψει βιβλία. Το 1992 εκδίδει το πρώτο του βιβλίο. Έχει γράψει 16 βιβλία, πολλά από αυτά έχουν μεταφραστεί και στα ελληνικά, συνεργάζεται με περιοδικά Mojo, GQ, Uncut, τη Washington Post και είναι από τους σεναριογράφους των τηλεοπτικών σειρών «Wire» και «Tempo».

Το 2010 είχα την τιμή και την χαρά να του πάρω συνέντευξη για τον «Πολυδεύκη» τεύχος 9, όπου κλείνοντας την συνέντευξη τον ρώτησα, τι μήνυμα στέλνει στους πατριώτες του εδώ στην Ελλάδα, και είπε το συγκλονιστικό «είμαι υπερήφανος που είμαι ένας από σας.»

Μέσα από τις στήλες του περιοδικού τότε είχα ζητήσει από τον Δήμο να έρθει σε επαφή να τον προσκαλέσει και να τον τιμήσει, με ένα λιτό βραβείο στη Σπάρτη.

Φυσικά δεν έγινε τίποτα από την τότε δημοτική αρχή μας.

Δυστυχώς και η νέα δημοτική αρχή δεν αξιολόγησε σωστά την παρουσία του Πελεκάνου (Pelecanos) στην Αθήνα. Αν και

ενημερώθηκε ο Δήμος άλλα και οι φορείς της Βορδώνιας, έλαμψαν όλοι δια της απουσίας τους.

Την τιμή όμως της περιοχής έσωσαν το Δ.Σ του συλλόγου «Πολυδεύκης» και πολίτες που κατάγονται από την περιοχή που παρευρέθηκαν, και τον καλωσόρισαν στην δεύτερη πατρίδα του, που τόσο αγαπά.

Τι μπορεί όμως να προσφέρει ο Πελεκάνος (Pelecanos) στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου Σπάρτης αλλά και όλης της Λακωνίας; Μια αναφορά του στα Αμερικανικά ΜΜΕ για την Σπάρτη και την Λακωνία είναι ανεκτίμητη, γιατί για να κάνει κάποιος διαφημιστική καμπάνια στην Αμερική θέλει αστρονομικά ποσά και εμείς την έχουμε δωρεάν. Το όνομα Σπάρτη είναι δυνατό χαρτί παγκοσμίως αλλά δεν μπορεί να μας σώζει την παρτίδα ο Λεωνίδας και οι τριακόσιοι του κοντά δύομισι χιλιάδες χρόνια. Θέλει να δέσεις και καινούργια στοιχεία. Η ανάπτυξη της περιοχής περνά μέσα από συνδυασμό δραστηριοτήτων και όποιος νομίζει ότι αυτή θα γίνει με τραχανά, χυλοπίτες και λαδί, το μόνο που θα καταφέρει το πολύ είναι να πάει μέχρι την Αθήνα και να μπει σε κανένα μαγαζί με ντελικατέσεν.

Ο Ατλαντικός θέλει φαντασία για να τον περάσεις και να έχεις αποτέλεσμα.

Πιστεύω ότι ήταν μια ατυχής στιγμή για τον Δήμο η απουσία του από την εκδήλωση για τον Πελεκάνο (Pelecanos) στην Αθήνα και ίσως οφείλεται ότι μόλις είχε αναλάβει η νέα Δημοτική αρχή.

Επειδή όμως όπως γνωρίζω ο Δήμαρχος άλλα και το Δημοτικό Συμβούλιο έχουν ανοιχτά μυαλά και θέλουν το καλό του τόπου, θέλω να τους ενημερώσω ότι από την περιοχή και μάλιστα από την Σελλασία (Βουρλιά) πατρίδα του Δήμαρχου, κατάγεται και ένας άλλος Ελληνοαμερικανός διάσημος ο Λούης Ψυχογιός οποίος έχει βραβευτεί με βραβείο Όσκαρ για την ταινία του. Ας το έχουμε υπόψη μας και ας έρθουμε σε επαφή και με αυτόν γιατί είναι κρίμα να έρθει καμιά φορά στην Ελλάδα και να μην τον τιμήσουμε.

Γ. Λαγανάς
gld@otenet.gr

Παλαιολόγειος Δρόμος

Ο ΑΠΣ «ΑΠΟΛΛΩΝ» ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ θα πραγματοποιήσει ημερήσια εκδρομή το Σάββατο 30/05/15, για συμμετοχή στον αγώνα 9ος ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΕΙΟΣ ΔΡΟΜΟΣ στην κοινότητα του Μυστρά του Δήμου Σπάρτης. Ώρα αναχώρησης 13:00 μ.μ. από την πλατεία Δαβάκη στο Αιγάλεω, επιστροφή από Μυστρά 10.30 μ.μ.

Η μεταφορά προς τον ΜΥΣΤΡΑ και η επιστροφή είναι δωρεάν. Για συμμετοχές επικοινωνείτε με email sta-tsi@hotmail.com και με τηλέφωνο ή fax στο τηλέφωνο του συλλόγου 2105317826 (20:30-22:00) ή στο 6974 411515 κ Σταύρο Τσιμακίδη.

Μουσείο Ελιάς και Ελληνικού Λαδιού

•Δευτέρα 18 Μαΐου (17:00 - 20:00)

Το Μουσείο Ελιάς και Ελληνικού Λαδιού, στη Σπάρτη, φιλοξενεί την ομάδα «Quilting Bee Σπάρτης». Πρόκειται για 14 γυναίκες που συναντώνται σε τακτά χρονικά διαστήματα και δημιουργούν χειροποίητα είδη, όπως παπλώματα, μαξιλάρια, τσάντες κ.ά., με τις τεχνικές patchwork και quilting. Όσα είδη έχουν ολοκληρωθεί μέχρι και την ημέρα της εκδήλωσης, θα δωρηθούν στο Ορφανοτροφείο Θηλέων Λαμίας.

Αποζημιώσεις για τις θεομηνίες

Αντιλαμβανόμενος την έκταση των ζημιών που προκλήθηκαν από τις θεομηνίες τον Δεκέμβριο του 2014 και τον Ιανουάριο του 2015 στις ελαιοκαλλιέργειες της Δ.Ε Πελλάνας της Περιφερειακής Ενότητας Λακωνίας, το προχωρημένο της εποχής αλλά και την αναγκαιότητα επιτάχυνσης των διαδικασιών για τη συνολική εκτίμηση των ζημιών, ο νέος Πρόεδρος του Ε.Λ.Γ.Α κ. Ν. Στουπής έλαβε την απόφαση με αριθμό 62/ 30-04-2015. Με βάση την απόφαση αυτή, δρομολογείται η εφαρμογή της διαδικασίας που προβλέπει το άρθρο 18, παρ. 2 για την ελαιοκαλλιέργεια στη Δημοτική Ενότητα Πελλάνας.

Εκδηλώσεις πολιτισμού στο Λογκανίκο

Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε το Σαββάτο 27 Δεκεμβρίου 2014 η γιορτή των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς στο Δημοτικό Σχολείο Λογκανίκου. Η εκδήλωση συνδιοργανώθηκε από τον Πολιτιστικό Σύλλογο Λογκανίκου, την Εφορεία Αρχαιοτήτων Λακωνίας, το Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων του Δημοτικού Σχολεί-

α. «Η Γέννηση των θεών από την αρχαιότητα έως τους βυζαντινούς χρόνους. Η απεικόνιση της γέννησης του Χριστού μέσα από εικονογραφικά πρότυπα της αρχαίας ελληνικής τέχνης»
β. «Η καταγωγή των εθίμων της Πρωτοχρονιάς, το δέντρο και το καραβάκι των Χριστουγέννων και οι ρίζες του μύθου των καλικάντζαρων στην αρχαιότητα».

ου και το Νομικό Πρόσωπο Πολιτισμού και Περιβάλλοντος του Δήμου Σπάρτης. Η εκδήλωση ξεκίνησε με θεατρικά, ποιητικά και χορωδιακά δρώμενα από τους μαθητές του Δημοτικού Σχολείου Λογκανίκου. Στην συνέχεια ακολούθησε ομιλία από τον αρχαιολόγο της Εφορείας Αρχαιοτήτων Λακωνίας κ.Λεωνίδα Σουχλήρη με θέμα:

Ο αρχαιολόγος της Εφορείας Αρχαιοτήτων Λακωνίας κ. Λεωνίδα Σουχλήρης εξιστόρησε στους μαθητές το θαύμα της Γέννησης του Θεανθρώπου μέσα από την εικονογραφία της ελληνικής τέχνης ενώ παράλληλα παρουσιάστηκαν τα έθιμα του Δωδεκαημέρου (Χριστούγεννα, Πρωτοχρονιά, Θεοφάνεια) αλλά και στοιχεία για την καταγωγή των εθίμων από την αρχαιότητα.

Με την λήξη της ομιλίας προσφέρθηκαν χριστουγεννιάτικα κεράσματα και τοπικά εδέσματα από τους γονείς και δώρα στους μαθητές του Νηπιαγωγείου και του Δημοτικού Σχολείου από τον Πολιτιστικό Σύλλογο Λογκανίκου, το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο, το Ν.Π.Π.Π του Δ.Σπάρτης και την οικογένεια της κα. Χρ.Παναγιωτοπούλου. Στην εκδήλωση εκτός από τους κατοίκους του Λογκανίκου και των Βεργαδαϊκών παρευρέθη-

εδροι των Κοινοτήτων Λογκανίκου, Αγίου Κωνσταντίνου και Αγόριανης κ.κ. Γεώργιος Μάρκος, Αθανάσιος Αρβανίτης, και Δημήτριος Καφεντζής. Θερμές ευχαριστίες εκφράζονται στους κ.κ.Τάκη Παναγιωτόπουλο, Πέγκυ Πλατανιώτη, Γεωργία Μητροπούλου, Νικόλαο Παπαλυμπέρη και στον δάσκαλο του Δημοτικού Σχολείου Λογκανίκου κ.Πολυζώη Μπουζιάνη για την πολύπλευρη βοήθειά τους καθώς και στην Εφορεία Αρχαιο-

σαν, η Βουλευτής Λακωνίας κα. Φεβρωνία Πατριανάκου, ο Αντιδήμαρχος κ. Ευάγγελος Νικολακάκης, ο Αντιπρόεδρος του Νομικού Προσώπου Πολιτισμού και Περιβάλλοντος του Δ.Σπάρτης κ. Θεόδωρος Τσαγκαρούλης, ο Δημοτικός Σύμβουλος κ. Βασίλειος Σκρουμπέλος, οι Πρό-

τύπων Λακωνίας και στο Νομικό Πρόσωπο Πολιτισμού και Περιβάλλοντος του Δήμου Σπάρτης.

Λογκανίκος 29-12-2014
Η Προσωρινή διοικούσα επιτροπή του Πολιτιστικού κα Εξωραϊστικού Συλλογος Λογκανίκου.

Η ζωή στο χωριό πριν την Κατοχή

Θυμάμαι του Αη Δημητρίου στρώναμε τα σπίτια και του Αη Γεωργιού τα ξεστρώναμε. Πριν την Κατοχή στα χωριά μας ελάχιστα σπίτια είχαν τζάκι. Είχαν όλα όμως γωνιά, τον χώρο γύρω από την γωνιά που τον λέγαμε παραγώνι τον στρώναμε με σαζίματα που τα ύφαιναν στον αργαλειό από μαλλί γίδας που το έλεγαν τραγόμαλλο, ήταν πολύ ζεστά και ανεκτικά, από τραγόμαλλο έφτιαχναν και τις κάπες που φορούσαν οι τσοπάνηδες τον Χειμώνα γιατί δεν περόνιαζε το νερό. Πάνω από τα σαζίματα και κοντά στη γωνιά

έβαζαν μαξιλάρες που τις γέμιζαν με άχυρο ή φλέσια. Πάνω στη γωνιά ήταν η μασιά και η τσιμπίδα, ένα σκουπάκι που το φτιάχναμε με τα φτερά του κόκορα, η σιδεροστία με το τέτσερι, μια πρόκα στον τοίχο που κρεμόταν το λυχνάρι και τον χειμώνα ένα μπρίκι με καφτούρα που έπιναν όταν έρχονταν παγωμένοι από τις ελιές και στο βάθος τα κούτσουρα που έκαιγαν νύχτα ημέρα και ζέσταιναν τον χώρο. Κάπου εκεί ήταν και το καβουρδιστήρι που καβουρδίζαμε τον καφέ μισό-μισό με σιτάρι για να φτουρήσει και

τον κόβαμε με το μύλο στο χέρι (τον μύλο του καφέ). Στο παραγώνι ήταν και ο σοφράς που έβαζαν το φαγητό σ' ένα πήλινο σκεύος που το έλεγαν μουρχούτα. Εκεί έβαζαν και την κανάτα με το κρασί γιατί τότε όλα τα σπίτια είχαν βαγένι με κρασί. Στο σοφρά έβαζαν και το καρβέλι το ψωμί και ο μεγαλύτερος της οικογένειας το έκοβε σφελίδες.

Τότε στα χωριά μας έριχνε πολύ χιόνι, που αργούσε να λιώσει και οι παλιοί έλεγαν αλίμονο σ' αυτόν που ρίχνει χιόνι, στάζει το σπίτι του, δεν έχει ξύλα για τη

φωτιά του, καρβέλια στο σανίδι του και φάγνα για τα ζωντανά του. Όταν όμως ερχόταν του Αη Γεωργιού όλο το σπίτι ξεστρωνόταν τα φορτάναμε στο γαϊδουράκι και τα πηγαίναμε στη νεροτρουβή, που είναι στο Μύλο εκεί με τα άφθονα και γάργαρα νερά της ΒΑΓΙΑΣ. Γίνονταν πεντακάθαρα. Όταν στέγνωσαν τους βάζαμε νυχάκι για να μην τα πειράζει ο σκόρος και μετά στο ΠΙΟΥΚΟ. Το νυχάκι είναι ένα μικρό κίτρινο λουλουδάκι που το μάζευε η καλή μου γειτόνισσα και φίλη Άννα Μενίδη-Σπυριδάκη.

Γεωργία Ξενογιαννη-Κορζή.

Οι τυρόπιτες της Κανελλιώς

Η αξέχαστη κουμπάρα μου, Κανελλιώς σύζυγος Λάμπρου Κραμποβίτη, ήταν μία άριστη νοικοκυρά και μαγείρισσα. Λόγω του δανέζικου "μπακγκράουντ" η γνώση μου στην ελληνική μαγειρική και τη χρήσης των τοπικών προϊόντων ήταν, τουλάχιστον κατά τα πρώτα χρόνια της παραμονής μου στο Καστόρι, αρκετά περιορισμένη. Τα χρόνια εκείνα (από το 1970 μέχρι το 1981) η ζωή στο χωριό

ήταν αρκετά δύσκολη, και οι γυναίκες έφτιαχναν μόνες τους πολλά από αυτά, που σήμερα τα αγοράζουμε έτοιμα, π.χ. σαπούνη, ζυμαρικά, τυρί, τοματοπολτό, λικέρ κ.τ.λ. Πολλες οικογένειες έτρεφαν ένα γουρούνι που το έσφαζαν στο σπίτι, και οι νοικοκυρές παρασκεύαζαν λουκάνικα και παστά. Σε όλα αυτά ήταν μαστόρισσα η κουμπάρα μου, και ήταν πάντα πρόθυμη να μοιραστεί τις γνώσεις της

μαζί μου.

Μία από τις λιχουδιές, για την οποία η Κανελλιώς ήταν φημισμένη, ήταν τα τυροπιτάκια της. Έχω ακόμα τη χειρόγραφη συνταγή της, που έχει ως εξής:

Για τη ζύμη

1 Βιτάμ μεγάλο

¾ του κιλού περίπου αλεύρι

Ένα κεσέ γιαούρτι

Ελάχιστο αλάτι

3 κουταλάκια κοφτά μπέικιν πάουντερ

Άφου λιώσουμε το βιτάμ, το προσθέτουμε στο αλεύρι

καθώς και το γιαούρτι, το μπέικιν και το αλάτι. Τα ζυμώνουμε όλα μαζί και προσέχουμε να γίνει μία ζύμη όχι πολύ σφιχτή.

Για τη γέμιση

3 αυγά

400 γραμμάρια τυρί φέτα

Λίγο πιπέρι

Λιώνουμε τη φέτα με το πιρούνι. Χτυπάμε τα αυγά και τα προσθέτουμε στο τυρί μαζί με το πιπέρι. Αφήνουμε λίγο αυγό για να αλείψουμε τα τυροπιτάκια στο τέλος.

Παίρνουμε μικρά κομματάκια από τη ζύμη και με την παλάμη τα πλάθουμε στρογγυλά σαν ένα πιατάκι του καφέ. Γεμίζουμε κάθε πιτάκι με ένα κουταλάκι του γλυκού γέμιση, τα διπλώνουμε και πατάμε τις άκρες με πιρούνι για να μη βγεί η γέμιση. Τα τοποθετούμε αραιά σε λαδωμένο ταψί, το αλείφουμε με το αυγό που έχουμε κρατήσει, και τα ψήνουμε στο φούρνο.

Η Κανελλιώς είχε χωριάτικο φούρνο στο σπίτι της, όπου έψηνε το ψωμί, τα γλυκά και τα φαγητά της. Εγώ όμως είχα μόνο ηλεκτρικό φούρνο, και όταν ετοίμαζα μεγάλες ποσότητες για ψήσιμο, τις πήγαινα στο φούρνο του μπάρμπα Λιά του Σμυρνιού, από τον οποίο έβγαιναν τα πάντα τέλεια και με τη νόστιμη και χαρακτηριστική μυρωδιά του ξυλόφουρνου.

Καλίσα Κάρεν Χιώτη

Τα προξενιά

ΘΥΜΗΘΗΚΑ συζήτηση πού είχα με κάποιες γυναίκες στο χωριό μας, που παντρεύτηκαν με προξενιό.

Στο χωριό, εκτός από ελάχιστες εξαιρέσεις, οι γάμοι γίνονταν με προξενιό (συνοικέσιο). Οι οικογένειες αποφάσιζαν και μάλιστα πολλές φορές χωρίς να ρωτηθούν οι άμεσα ενδιαφερόμενοι. Οι πατεράδες ήταν οι γενικοί κουμανταδόροι κι αυτοί έπαιρναν τις αποφάσεις, επιβάλλοντας συχνά στο κορίτσι τους να αποδεχτεί για σύζυγο κάποιο πρόσωπο που δεν ήθελε. Το ξεκίνημα του γάμου ήταν το προξενιό, με κυρίαρχο θέμα τις διαπραγματεύσεις για την προίκα. Για να τελειώσει δε ένα συνοικέσιο έπρεπε να μπει στη μέση ένας μεσάζοντας, ο λεγόμενος προξενιτής. Τις περισσότερες φορές ήταν γυναίκα, γιατί οι γυναίκες τα κατάφερναν καλύτερα στις δουλειές αυτές, στο χωριό μας γνωστές ήταν η θειά Σταμάτα, η θειά Αναστασία και η θειά Σταυρούλα. Κι οι συγγενείς όμως, κυρίως τα αγόρια έκαναν προξενιό το φίλο τους στις αδελφές τους. Πολλές φορές γινόταν κατ' αρχήν δεκτό το συνοικέσιο και άφηναν οι συμπέθεροι να συζητήσουν αργότερα την προίκα. Κανόνιζαν κάποιο βράδυ με τον προξενιτή συνάντηση στο σπίτι της νύφης με κάθε μυστικότητα. Άμα νύχτωνε και με μεγάλη προφύλαξη ο πατέρας του γαμπρού και η γυναίκα του και κάποιος άλλος της εμπιστοσύνης τους έφθαναν στο σπίτι της νύφης και αφού έκλειναν καλά τα παράθυρα και τις πόρτες και χαμήλωναν το φως άρχιζε χαμηλόφωνα η συζήτηση. Όταν τελειώνει η συζήτηση για την προίκα, ευνοϊκά βέβαια, τότε έδιναν όλοι τα χέρια, εύχονταν και φιλιόνταν και κανόνιζαν πότε θα γίνουν οι αρραβώνες. Αμέσως

δυνάμωναν το φως και έπεφτε η πρώτη τουφεκιά για να χαρούν οι φίλοι και να σκάσουν οι οχτροί, όπως λέγανε τότε. Μετά ο πατέρας της νύφης έδινε εντολή να τραταριστούνε. Άμα τέλειωνε το βραδινό εκείνο γλέντι κι άνοιγαν οι πόρτες, γινότουσαν τα διαδόματα. Το παρακάτω τραγούδι το τραγουδούσαν όσο να φθάσουν σπίτι τους. Το τραγουδούσαν και για το λόγο να μάθει όλο το χωριό το καλό χαμπέρι. «Τώρα τα πουλιά, τώρα τα χελιδόνια τώρα οι πέρδικες συχνά λαλούν και λένε, ξύπνα αφέντη μου, ξύπνα γλυκιά μου αγάπη». Οι νέοι θεωρούνταν λογοδοσμένοι. Οι αρραβωνιασμένοι όλον αυτόν τον καιρό, βλέπόντουσαν. Η νύφη πήγαινε στου γαμπρού, ο γαμπρός στην νύφης, βγαίνανε κι οι δύο μόνοι τους και πηγαίνανε επισκέψεις. Άλλ' άμα ήταν να κάνουνε μεγάλο ταξίδι, να πάνε στην Σπάρτη, έπρεπε να πάει κάποιος μαζί τους. Τα προικοσύμφωνα τα κάνανε σε συμβολαιογραφείο και γράφανε την προίκα στ' όνομα του γαμπρού.

ΠΡΟΙΚΟΣΥΜΦΩΝΟ

Εις το όνομα του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος και του Αγίου Προκοπίου, ημείς ο και..... Προκειμένου να υπανδρεύσομεν τη θυγατέρα μας με τον, της δίδουμε ως προίκα: Χρήματα ... (γράφονταν το χρηματικό ποσό που θα έδιναν οι γονείς της νύφης). Ακίνητα..... (γράφονταν όλα τα κτήματα που θα ελάμβανε η κόρη π.χ. Έναν αγρόν με ελαιόδεντρα στη θέση, έναν αγρόν ξηρικών στη θέση ...) Κινητά, Ρουχισμός: Χονδρικά ... (ανάφεραν όλο το ρουχισμό που θα έδιναν) κλινοσκεπάσματα, στρώματα, μαξιλάρια, σακιά, σακούλια, λιόπανα κλπ. Ψιλικά (ανάφεραν όλο το ρουχι-

σμό που θα έδιναν φορεσιές, εσώρουχα και φορέματα, καθώς και τα υφαντά υφάσματα για υποκάμισα και φουστάνια, τις πετσέτες κλπ.) .Χαλκώματα : ... (έγραφαν όλα τα σκεύη της κουζίνας : μαχαίρια, κουτάλια, πιρούνια, ποτήρια, κανάτες, κατασάρολες, τεντζέρια, χαρμάνια κ.λπ.).

Με την ευχή μας
Ο πατέρας και η μητέρα

Προετοιμασίες για το γάμο.

Μετά το αίσιο τέλος του προξενιού, το δόσιμο των χειριών, τη σύνταξη πρόχειρου προικοσυμφώνου, τα διαδόματα και τους αρρεβώνες, σειρά είχε ο γάμος. Έπρεπε να ταχτοποιηθούν τα προικιά, να καλεστούν οι γαμιώτες, να συγυριστούν τα σπίτια, να ραφτεί το νυφικό, να ειδοποιηθούν τα όργανα. Την τελευταία εβδομάδα πριν το γάμο ο γαμπρός δεν πήγαινε στο σπίτι της νύφης. Στο σπίτι της νύφης ετοιμαζαν τα προικιά. Τα χοντρικά τα έδεναν σε μεγάλα δέματα, με τις δαντέλες να εξέχουν για να δείχνουν όμορφα. Τα ψιλικά τα τοποθετούσαν μέσα σε μπαούλα. Την ΤΕΤΑΡΤΗ προσκαλούσαν τους συγγενείς και τους φίλους για το γάμο, στέλλοντάς τους ένα κλωνάρι βασιλικό και ένα γαρύφαλλο. Οι προσκαλούμενοι τους κερνούσαν γλυκό και τους έδιναν αβγά, για να φτιάξουν με αυτά δίπλες. Την ΠΕΜΠΤΗ έφτιαχναν τους κουραμπιέδες και ζύμωναν τις πίτες του γάμου, γυναίκες μαζί με νέες κοπέλες, έφτιαχναν με ζυμάρι ένα σωρό στολίδια, σταφύλια, ψάρια πουλιά, σπίτια, άστρα, δέντρα, κλαριά πάνω στις πίτες, που έπειτα τις πασπάλιζαν με σουσάμι (για πολυγονία του ζευγαριού). Την ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, το ζυμάρι του ψωμιού το ζύμων' η μάνα του κοριτσιού, το στολίζανε με ψάρι, που συμβόλιζε

την αγάπη και με σταφύλι που συμβόλιζε την καρποφορία. Το ΣΑΒΒΑΤΟ έσφαζαν τα σφαχτά και πρώτα το αρνί που θα πήγαινε ο γαμπρός δώρο στο σπίτι της νύφης. Την ίδια μέρα φτιάχναν και τις δίπλες, ενώ το βράδυ συγκεντρώνονταν οι στενοί συγγενείς και έκαναν το πρώτο γλέντι. Ο καθένας έφερνε και το δώρο του. Άλλος κρέας, άλλος βακαλάο, άλλος κρασί, τσίπουρο ή κάποιο άλλο ποτό, κ.λπ. Μετά το φαγοπότη άρχιζαν "τα τραγούδια της τάβλας" και το χορό. Τη βραδιά εκείνη έκαναν την εμφάνισή τους και τα όργανα του γάμου: κλαρίνο και βιολί. Το σημαντικό αυτό γεγονός το ζούσαν έντονα, όχι μονάχα οι μελλόνυμφοι και το συγγενικό τους περιβάλλον, αλλά και η τοπική κοινωνία. Ακόμη κι εκείνοι που δεν ήταν καλεσμένοι πήγαιναν στην εκκλησία για να παρακολουθήσουν το μυστήριο. ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ το στόλισμα του γαμπρού και της νύφης. Το στόλισμα του γαμπρού είχε να κάνει κυρίως με το κούρεμα, το ξύρισμα και το χτένισμά του. Κατά το κούρεμα και το ξύρισμα έπαιζαν και τα όργανα. Το στόλισμα της νύφης ήταν σωστή ιεροτελεστία. Κατά τη διάρκεια του στολισμού η νύφη ζητούσε την ευχή των γονέων της, που αποτελούσε και το πιο πολύτιμο δώρο. Στο σπίτι της νύφης, ο τόνος των τραγουδιών του γάμου ήταν μελαγχολικός, λόγω του οριστικού χωρισμού, που θα γινόταν σε λίγη ώρα, ανάμεσα σ' αυτήν και το πατρικό της σπίτι. Π.χ. Εκεί που πας νυφούλα μου, σαν δέντρο να ριζώσεις και σαν μηλιά γλυκομηλιά τους κλώνους σου ν' απλώσεις. Να κάνεις γιους γραμματικούς και πλούσιες θυγατέρες. Νύφη μας εκείθε που θα πας σ' ανώγεια και κατώγεια την πεθερά να σκέφτεσαι και να 'χεις λίγα λόγια.

(Συνέχεια στο επόμενο)

Όταν η καρδιά δεν έχει σύνορα

Η Dame Jane Morris Goodall -Αγγλίδα παλαιοντολόγος, εθνολόγος, ανθρωπολόγος και πρέσβειρα της ειρήνης του ΟΗΕ- γεννήθηκε στο Λονδίνο στις 3 Απριλίου 1934. Μέχρι σήμερα δραστήρια και ενεργή, τον Απρίλιο συμμετείχε σε μεγάλο συνέδριο στο Κάλγκαρι του Καναδά. Αυτό το μικρό αφιέρωμα είναι πολύ μικρό για να παραθέσει τις δράσεις και τα έργα της. Απλώς θέλει να θαυμάσει έναν άνθρωπό που δεν έμεινε στα εύκολα και βολικά.

Παρότι θα μπορούσε να εξασφαλίσει μια σπουδαία ακαδημαϊκή καριέρα χωρίς κόπο και με την υποστήριξη μιας ευκατάστατης αστικής οικογένειας προτίμησε το όνειρο. Αγάπησε το μικρό λούτρινο χιμπατζή που της είχαν κάνει δώρο για παιγνίδι όταν ήταν μικρή και αφιέρωσε τις σπουδές και το έργο της στην προστασία των ζώων και ειδικά των χιμπατζήδων στην Αφρική. Το πάθος της για τα ζώα και την Αφρική την έφερε το 1957 στη φάρμα ενός φίλου της στα υψίπεδα της Κένυας. Με τη βοήθεια του φίλου της

κανόνισε ένα ραντεβού με τον Κενυάτη αρχαιολόγο και ανθρωπολόγο Louis Leakey για να συζητήσουν για τα ζώα της Αφρικής. Ο Leakey αναζητούσε έναν ερευνητή για να μελετήσει τους χιμπατζήδες, γιατί πίστευε ότι η συμπεριφορά τους μπορούσε να δώσει πληροφορίες για τα πρώτα ανθρωποειδή. Έτσι η Goodall έγινε γραμματέας του και μετά από προτροπή του πέρασε στην Τανζανία, το τότε Βρετανικό προτεκτοράτο με το όνομα Τανγκανίκα, και τη μελέτη των χιμπατζήδων. Το 1960 που πήγε στην Τανζανία, η ζωή ήταν εξαιρετικά επικίνδυνη για μια γυναίκα γι' αυτό τη συνόδευε η μητέρα της. Το 1962 ο Leakey τη στέλνει στο Κέμπριτζ, όπου χωρίς να έχει βασικό πτυχίο, αποκτά το 1965 το διδακτορικό της στη συμπεριφορά των ζώων. Έτσι γίνεται η μία από τα οκτώ άτομα που επιτράπηκε να αποκτήσουν διδακτορικό τίτλο χωρίς να έχουν πτυχίο. Φυσικά γυρνά στην Τανζανία όπου και ίδρυσε ένα ινστιτούτο για τη μελέτη και προστασία των ζώων με 55 χρόνια δράση και

μελέτη στις κοινωνικές και οικογενειακές συμπεριφορές των χιμπατζήδων στο εθνικό πάρκο του ποταμού Κόμπε.

Παράλληλα, παραμένοντας πιστή στο όνειρό της, συνέχιζε την παγκόσμια δράση της, γράφοντας βιβλία και δίνοντας διαλέξεις σε συνέδρια αλλά και στο ευρύ κοινό.

Σήμερα ταξιδεύει περισσότερες από 300 μέρες το χρόνο μιλώντας σε ακροατήρια για τη δύναμη που έχει ο άνθρωπος να βοηθά το συνάνθρωπό του και να προστατεύει τα ζώα και το περιβάλλον. Το Ινστιτούτο της έχει προγράμματα για τη βοήθεια ανθρώπων στην Αφρική που ζουν μέσα

στη φτώχεια και τη διάδοση της σπουδαιότητας της διατήρησης και προστασίας των δασών και των ζώων.

Η ζωή της είναι πλήρης, παντρεύτηκε δύο φορές και έκανε έναν γιό.

Όταν το Σεπτέμβριο του 2010 ρωτήθηκε αν πιστεύει στο Θεό, η Goodall απάντησε: «Δεν έχω ιδέα ποιος ή τι είναι ο Θεός. Όμως πιστεύω σε μια ανώτερη πνευματική δύναμη. Την αισθάνομαι, ιδιαίτερα όταν είμαι έξω στη φύση. Είναι απλώς κάτι που είναι μεγαλύτερο και δυνατότερο από εμένα ή από οποιονδήποτε άλλον. Το αισθάνομαι. Και αυτό μου είναι αρκετό»

Όταν στην καρδιά κρύβονται τα όνειρα

Οι συνομήλικες της Jane Morris Goodall Καστανιώτισες δεν μεγάλωσαν στο αστικό περιβάλλον μιας μητρόπολης, δεν είχαν τα ερεθίσματα για ταξίδια αι για άλλους πολιτισμούς και άλλες χώρες. Ελάχιστες σπούδασαν ή έγιναν οικονομικά ανεξάρτητες παρότι δούλευαν όλη τους τη ζωή. Και ποιος ξέρει τι όνειρα είχαν κρυμμένα στην καρδιά τους. Μιας και στις οκτώ του Μάρτη γιορτάστηκε η γιορτή της γυναίκας, η σκέψη πηγαίνει στις μανάδες μας. Αυτές που δε σπούδασαν παρότι ήταν καλές στα γράμματα, αυτές που

δούλεψαν σκληρά και πολλές δουλεύουν ακόμη.

Συνήθως, δίπλα στους συζύγους τους, σταθερά σε δεύτερο ρόλο. Δούλεψαν ατέλειωτες ώρες στα χωράφια ή στο εμπόριο, νοικοκυρές, σύζυγοι και μητέρες. Γηροκόμησαν πεθερικά. Έκλαψαν κρυφά, πόνεσαν αμίλητες, υποχώρησαν, επέμειναν. Οι περισσότερες έζησαν αυτά που κάποιιοι επιστήμονες υποστηρίζουν. Ολοκληρωμένη οικονομική διαχείριση, σεβασμός στο περιβάλλον, προστασία των ζώων. Και το σπίτι γεμάτο. Από το χωράφι στο κατώι.

Όσπρια, δημητριακά, πατάτες. Οι κήποι ζωγραφιστοί. Και δίπλα ή στο κτήμα τα ζώα. Η κατσαρόλα γεμάτη.

Και όμορφες και κοκέτες. Οι μοδίστρες έραβαν τα ωραιότερα ρούχα. Εξάλλου τα φιγουρίνια κυκλοφορούσαν. Τα μοδιστράδικα της κωμόπολης ήταν γεμάτα κορίτσια που μάθαιναν τα βασικά. Κι αν δε γινόσουν μοδίστρα μια καλή νοικοκυρά πρέπει να ξέρει να ράβει, να κεντάει, να πλέκει. Μεγάλωσαν τα παιδιά τους και αγκάλιασαν εγγόνια και δισέγγονα. Όλους τους χωρούσε η αγκαλιά τους.

Και ανάμεσα σε όλα αυτά υπερασπίστηκαν το ρόλο τους, τη θηλυκότητα, διότι η θηλυκότητα «χωρεί», «προσλαμβάνει», δεν έχει ηλικία, γιατί είναι μια διεργασία ζωής.

Γυναίκες παραδοσιακές που έπρεπε να ζουν και να προσφέρουν πολλές φορές μέσα από σκληρές συνθήκες επιβίωσης, εύρισκαν τον τρόπο να διασώζουν τη δημιουργική θηλυκότητα, να πλέκουν το ωραίο ζακετάκι, να κεντούν τη δαντέλα, να στολίζουν την πιατέλα με τα γλυκά.

Χρόνια πολλά σπουδαίες γυναίκες, υπέροχες μανάδες.

Μικρά νέα και πληροφορίες από την καθημερινή ζωή του χωριού, αλλά και παλιές ιστορίες όπως έφτασαν στις μέρες μας μετά μακρά διαδρομή σε καφενεία και γειτονιές

Το βαγιόλι

Πριν από καμιά εξηνταριά χρόνια πάνω κάτω, διαφώνησαν ο Μακεδόνας γαμπρός με τον Σπαρτιάτη (Καστανιώτη) πεθερό, και κουβέντα στην κουβέντα, άναψαν τα αίματα, φούντωσε ο καυγιάς και ήρθαν στα χέρια. Μέσα στη θολούρα του ο γέρος άρπαξε ένα κοφτερό κουζινομάχαιρο και κρέμασε στο ζουνάρι του ένα βαγιόλι (πετσέτα). Ο γαμπρός έντρομος τσακίστηκε και κλειδώθηκε σε μια καμαρούλα. Απ' έξω ο γέρος φώναζε: -Έβγα όξω να δεις πώς πολεμάνε τα παλικάρια του Λεωνίδα. -Έρχομαι να δεις κι εσύ πώς πολεμάει ο Μεγαλέξανδρος. Τέλος πάντων δεν έγινε φονικό, και όταν συμφιλιωμένοι κουτσόπιναν, ρώτησε γαμπρός τον πεθερό. -Καλά, ρε γέρο, το μαχαίρι, αλλά το βαγιόλι τι το ήθελες; -Για να σκουπίσω τα αίματα.

Θ. Π.

Οι κρεμμυδόλογοι

Ο μακαρίτης ο κυρ-Νίκος είχε μνήμη ελέφαντα. Όταν σε συναντούσε, μετά την απαραίτητη χαιρετούρα απαγγέλλε στίχους από τον Όμηρο. Κάτεχε καλά τα αρχαία ελληνικά αλλά και τη γλώσσα του Ευαγγελίου καθώς ήταν

ιερωσάλτης. Όταν παντρευόταν ο γιος του, στο τραπέζι του γάμου, ανάμεσα στα πλούσια εδέσματα, πρόσφεραν και γαρίδες. Ο καλός συγχωριανός μας μεγαλωμένος σε ορεινή περιοχή, μάλλον δεν είχε καλή σχέση με τα θαλασσινά, και ακόμα περισσότερο με τις γαρίδες, ένα εκλεκτό έδεσμα

για τότε αλλά και για τώρα. Όταν γύρισε στο χωριό, ευτυχής γονιός για το ευτυχές γεγονός, όταν ρωτήθηκε πώς τα πέρασε είπε: -Όλα ωραία, ρε παιδί, αλλά μας δώσανε να φάμε κρεμμυδόλογους (κολοκυθοκόφτες).

Θ. Π.

Η λύση του όρκου

Για να λυθεί μία κτηματική διαφορά ανάμεσα σε έναν χριστιανό και έναν οθωμανό κτηματία, πήγαν επί τόπου στο χωράφι που απείχε δύο ώρες από την πόλη, ο ειρηνοδίκης, και οι σημαντικότεροι οθωμανοί με τα άλογά τους (έφ-ιπποι). Ο οθωμανός

κτηματίας με το γαϊδουράκι του (έπ-ονος), στην επιστροφή άργησε πολύ και βρήκε τους άλλους να κάθονται σε καφενείο. Δεν κατέβαινε με τίποτα από το γαϊδάρο του γιατί εντελώς απερίσκεπτα, επειδή ο γαϊδαρος στύλωσε τα πόδια και δεν προχωρούσε με τίποτα για την επιστροφή, ορκίστηκε πως δήθεν για τιμωρία του δεν θα κατεβεί ποτέ και δεν θα πάει στη γυναίκα του. Ζήτησε από τον ειρηνοδίκη να του δώσει νομική γνωμοδότηση που να λέει, πως αν κατεβεί από το ζώο, να μη χωρίζεται από τη γυναίκα του και θα του δώσει 500 γρόσια. Επειδή δε βρισκόταν νομική λύση για να τον απαλλάξει από τον όρκο, ο ειρηνοδίκης αστενυόμενος του είπε να πάει με τον γαϊδάρο του στον πλάτανο που ήταν παραδίπλα, να πιαστεί από ένα κλαρί και έτσι δεν θα κατεβεί απευθείας από τον γαϊδάρο αλλά

από δέντρο. Έτσι απαλλαγμένος από τον όρκο του πήγε τρέχοντας στη γυναίκα του που τον δέχτηκε και ολόχαρος μετά έφερε σε χρυ-

σοκέντητο μαντήλι τα 500 γρόσια που υποσχέθηκε στον ειρηνοδίκη. Επειδή ο ειρηνοδίκης δεν τα δέχτηκε αλλά και ο κτηματίας δεν τα έπαιρνε πίσω, τα έδωσαν για φύλαξη σε τριμελή επιτροπή και τα δαπάνησαν σε διάφορα συμπτώσια. Κοινώς τα κοπάνησαν.

Θ. Π.

Οι γόπες

Γαμπρός ο μπαρμπα-Μήτσος στο χωριό μας και τον χαρήκαμε μετά την συνταξιοδότηση του, που τα καλοκαίρια απολάμβανε την δροσιά στα ορεινά του χωριού μας, καλαμπουρτζής, καλοφαγάς και ειδικά στα ψαρικά, με καβούρια όμως στην τσέπη του, ο οποίος όμως δεν άργησε να γίνει αντιληπτός από τις ντόπιες αντίκες του χωριού, και ειδικά από το κυρ-Ντίνο καθηγητή-τι καθηγητή πρύτανη- στις ωραίες και επιτυχημένες πλάκες που γρήγορα εντόπισε τις αδυναμίες του μπαρμπα-Μήτσου, μετά από αρκετά κεράσματα με μεζέδες στο ιστορικό υπόγειο του Οικονομική και σκαρφίστηκε με την παλιοπαρέα την πλάκα. Τον είδανε μεσημεριάτικα να στρογγυλοκάθεται στο υπόγειο απέναντι από το γιοματάρι και να σιγοπίνει και αποφάσισε να δράσει ενημερώνοντας την παλιοπαρέα, μάζεψε από το καφενεία τα αποτσίγαρα (γόπες), που δεν ήταν και λίγα, τα έβαλε σε λαδόκολλα και αφού τα τύλιξε

εσωτερικά με χαρτί από τους ψαράδες του παζαριού της Δευτέρας, κατέβηκε δήθεν αδιάφορος τα σκαλιά και κάθισε απέναντι από τον μπαρμπα-Μήτσο.

Σιγά σιγά κατέβαινε και η παλιοπαρέα κρατώντας ο καθένας από λίγο ψωμί, τυρί, φιστίκια κ.λπ. προμηθύνοντας καλό φαγόποτι, κάνοντας την ίδια σκέψη και ο μπαρμπα-Μήτσος.

Τα κατρούτσια άρχισαν να πηγαινοέρχονται αλλά η λαδόκολλα με τα αποτσίγαρα δεν έλεγε να ανοίξει, κάνοντας τον μπαρμπα-Μήτσο να κάθεται σε αναμμένα κάρβουνα και να ρωτάει στην

αρχή -δήθεν αδιάφορα- για το περιεχόμενο της λαδόκολλας παίρνοντας την απάντηση από τον κυρ-Ντίνο στεγνά "ε κάτι γόπες" χωρίς συνέχεια. Τα "άντε στην υγεία μας" αντηχούσαν μέχρι την εκκλησία ανεβάζοντας την περιέργεια και την όρεξη του μπαρμπα-Μήτσου στα ύψη μέχρι που παρά τις παραινέσεις του για αποκάλυψη του περιεχομένου τις λαδόκολλας, δεν άντεξε και πετάχτηκε ανοίγοντας τη λαδόκολλα για να αποκαλύψει το μεζέ και να γευτεί τα ψαρικά, για να διαπιστώσει όμως την πλάκα με τα αποτσίγαρα και τον κυρ-Ντίνο να του εξηγεί δήθεν αδιάφορα ότι τον ενημέρωσε από την αρχή για το περιεχόμενο.

Το τι έγινε φυσικά στην ταβέρνα με το Χριστόφορο δεν περιγράφετε, με τον μπαρμπα-Μήτσο να το φυσάει και να μην κρυνώνει, κάνοντας μήνα και... για να ξαναεμφανιστεί στην πλατεία.

Γ.Α.

Οι γέζεις και το παρελθόν μας

Μια σειρά κειμένων που προσπαθεί να προσεγγίσει λεξιλογικά-ετυμολογικά τοπωνύμια αλλά και λέξεις που χρησιμοποιούμε στον καθημερινό μας λόγο.

Ως πηγές έχουν χρησιμοποιηθεί κυρίως: Τα λεξικά της κοινής νεοελληνικής του Μπαμπινιώτη και του Ιδρύματος Τριανταφυλλίδη. Το ετυμολογικό λεξικό του Ν. Ανδριώτη, το λεξικό των Liddell-Scott A. Κωνσταντινίδη, αλλά και δημοσιεύσεις του Δ. Καλλιάνη στον παλιό ΒΟΡΕΙΟΔΗΜΟΤΗ. Ευπρόσδεκτη και επιθυμητή κάθε κριτική, διόρθωση ή επισήμανση.

Φορτσέρι

Στην Καστανιά κάποιοι συμπατριώτες μας με αφοπλιστικά χιουμοριστική διάθεση και με γλωσσική άνεση, ονομάζουν **φορτσέρι** ή **κουτί** το φέρετρο. Άκουσα τη λέξη από τον Γ. Αποστολάκο και το Θ. Μιχαλόπουλο (η λ. υπάρχει στην εγκυκλοπαίδεια Δρανδάκη). Πρόκειται για την ιταλική λέξη **forziere** που σημαίνει ξύλινο κιβώτιο παλαιάς εποχής με καμπύλο κάλυμμα επενδυμένο με δέρμα. Είναι το γνωστό μας μπαούλο, στο οποίο φύλασσαν κυρίως τα ενδύματα ανδρών και γυναικών. Φίλη Ιταλίδα, μου είπε πως **forziere** έλεγαν το μικρό κιβώτιο στο οποίο έβαζαν οι πειρατές τους θησαυρούς.

Τσιρίλος

Είναι ο δοθίνας, (κοινώς «καλόγηρος»), οξεία φλεγμονή που οφείλεται σε σταφυλόκοκκο. Την ανάπτυξή του ευνοεί η εξασθένηση του οργανισμού λόγω κακής διατροφής και η έλλειψη καθαριότητας. Στην Ιταλία Girillo (Τσι-

ρίλο) λέγεται ο Κύριλλος. Ο Κύριλλος (827-869) και ο αδελφός του Μεθόδιος στάλθηκαν στους Σλάβους της Μοραβίας για να διδάξουν τον Χριστιανισμό. Εκεί διαπληκτίστηκαν με τους Γερμανούς αποστόλους και τους κάλεσαν στη Ρώμη για διαιτησία της έριδας. Στη Ρώμη ο Κύριλλος ασθένησε και πέθανε. Είναι πολύ πιθανόν να πέθανε από **δοθιήνωση**. Ο Εμμ. Ροΐδης στο έργο του Πάπισσα Ιωάννα γράφει πως τους καλόγηρους της Ανατολής τους μύριζες προτού στρίψουν στη γωνία επειδή δεν πλένονταν, γιατί θεωρούσαν αμαρτία να φροντίζουν το σώμα τους. Τσιρίλο ονόμαζε τον δοθίνα (καλόγηρο) και ο άνθρωπος με την ολύμπια ηρεμία, ο αείμνηστος γατρός Στ. Αλιφέρης.

Πρόβατο

Είναι η αρχαία λέξη πρόβατον, ρηματικό επίθετο από το ρήμα **προβαίνω**= προχωρώ, **βαδίζω** (βαίνω-βατός και προβαίνω- πρόβατον). Με τη γενική έννοια πρόβατα καλούνταν

όσα βάδιζαν, κινούνταν, σε αντιδιαστολή με τα ακίνητα που κατείχε κάποιος και λέγονταν **κειμήλια** (από το ρήμα **κείμαι**). Σύμφωνα με το Μέγα Ετυμολογικό Λεξικό, πρόβατο είναι ό,τι προβαίνει, βαδίζει προς τα εμπρός, δηλαδή κάθε τετράποδο βόσκημα. Στον Όμηρο υπάρχει η φράση «**κειμήλιά τε, πρόβασίν τε**» = κινητά και ακίνητα πλούτη. Στην Κεφαλονιά έλεγαν «**όποιος δεν έχει γαμπά, προβατεί και λέει μπα!**». Δηλ. όποιος δεν έχει χοντρό επανωφόρι περπατάει στο ψύχος του χειμώνα και υποφέρει. Επίσης σε λαϊκό παραμύθι υπάρχει η διατύπωση **προβατώντας, προβατώντας**, που σήμαινε περπατώντας, «**δρόμο παίρνει- δρόμο αφήνει**».

Κόλλυβα

Είναι το βρασμένο στάρι με ζάχαρη, σταφίδα, ρόδι και άλλα αρτύματα που προσφέρεται στα μνημόσυνα για μακαρισμό των νεκρών. Η λέξη είναι αρχαία. **Κολλυβιστής** ήταν ο μικρός αργυραμοιβός (ο σαρά-

φης στη νεότερη γλώσσα). **Κόλλυβος** ήταν το νόμισμα μικρής αξίας (που μερικές φορές τοποθετούσαν πάνω στους τάφους) και κόλλυβα ήσαν τα μικρά πλακούντια. Επίσης κόλλυβο ήταν το κέρδος που έπαιρνε ο αργυραμοιβός στην ανταλλαγή νομισμάτων, ενώ ακολύβιστον λεγόταν η ανταλλαγή νομισμάτων χωρίς πληρωμή. Κατά τον Θεόφραστο κόλλυβο ήταν το μικρό βάρος χρυσού.

Αναγρυμπόνομαι

Αγριεύω και παίρνω θέση επίθεσης. Αυτό λεγόταν στην Καστανιά κυρίως για τις γάτες, που όταν αγριεύαν, καμπούριαζαν τη ράχη τους, φούσκωναν τα νύχια τους και ετοιμάζονταν για επίθεση. Προέρχεται από την αρχαία λέξη **γρυπαίνω** και **γρυπόμαι** που σημαίνει γίνομαι καμπουρωτός. Γρυπός λέγεται αυτός που έχει καμπουρωτή μύτη, δηλαδή αετίσια μύτη (αντίθετα προς το σιμός που σημαίνει αυτόν που έχει πλακουτσωτή μύτη).

Θεοδόρα Δαρειώτη - Πελεκάνου

Οι τρεις φωτογραφίες πάνω είναι του Γ. Λαγανά. Η κάτω φωτογραφία είναι του Γιάννη Αρφάνη.

Οι συνταγές του Πομπεύκη

Συνταγές της «ΠΑΛΙΑΣ ΑΓΟΡΑΣ», συνδυάζοντας παραδοσιακά προϊόντα της περιοχής.

Τραχανάς Ταυγέτου

Υλικά

½ φλιτζάνι λάδι
Ένα ξερό κρεμμύδι ψιλοκομμένο
Δύο φλιτζάνια τραχανά ξινό
Δύο-τρία ποτήρια ζεστό νερό
Αλάτι, πιπέρι
150 γραμμάρια σφέλα Ταυγέτου κομμένη σε κυβάρια

Εκτέλεση

Σε ένα βαθύ κατσαρολάκι ζεσταίνουμε το λάδι και σοτάρουμε καλά το

κρεμμύδι.

Προσθέτουμε τον τραχανά και συνεχίζουμε το σοτάρισμα έως ότου καλυφθεί με το λάδι και ροδίσει ελαφρώς. Ρίχνουμε το ζεστό νερό, το αλάτι και σιγοβράζουμε μέχρι να μαλακώσει ο τραχανάς.

Περίπου 1-2 λεπτά πριν αποσύρουμε από τη φωτιά προσθέτουμε το τυρί και ανακατεύουμε. Για πιο έντονη γεύση μπορούμε στο τέλος να προσθέσουμε και ψιλοκομμένο σίγλινο!! Σερβίρουμε με μπόλικο φρεσκοκομμένο πιπέρι.

Γιούλη Διπλόρη
Ταβέρνα «Παλιά Αγορά»

Στα παλιά τετράδια της μαμιάς

Πέντε τροφές για λιπαρά μαλλιά

- Εντάσσοντας τις παρακάτω τροφές στο διαιτολόγιό σας θα έχετε περισσότερο λαμπερά και υγιή μαλλιά .
- Εστιάστε σε τρόφιμα πλούσια σε πρωτεΐνες, βήτα-καροτίνη, φολικό οξύ, βιοτίνη και ωμέγα-3 λιπαρά οξέα, όπως:
- **Φακές:** καταπολέμηση της τριχόπτωσης και δυνάμωμα των εύθραυστων μαλλιών.
- **Καρύδια:** δυναμώνουν τα μαλλιά.
- **Γλυκοπατάτες:** για πιο ζωηρά και λαμπερά μαλλιά.
- **Σπανάκι:** θρέφει τον θύλακα της τρίχας.
- **Σολωμός:** δίνει τα απαραίτητα συστατικά για την ανάπτυξη της τρίχας.
- Να λάβετε υπ' όψη σας πως για να παρατηρήσετε αλλαγές στα μαλλιά σας ,

θα χρειαστούν μερικοί μήνες.

Θεραπεία ενυδάτωσης της τρίχας

Μαγιονέζα η θαυματουργή.

Εφαρμόστε τη σε νοπιά μαλλιά και καλύψτε τα με σκουφάκι πλαστικό. Αφήστε να δράσει δεκαπέντε λεπτά έως μία ώρα και στη συνέχεια λουστείτε. Αυτή η θεραπεία είναι εξαιρετικά ενυδατική λόγω των αυγών που περιέχει.

«Κομμάσις Παναγιώτα» Καστόρι

Παναγιώτα Μαϊμόνη-Οικονομάκη

Βεράντα και κήπος

Ασπάργγος ο πτερωτός κοινώς αράχνη

Διακρίνεται σε τρεις ποικιλίες, νάνος, συμπαγής και αναρριχώμενος. Οι βλαστοί του χρησιμοποιούνται σαν πρασινάδα, όπως και η φτέρη για το γαρνίρισμα των μπουκέτων. Είναι εξαιρετικά διακοσμητικό φυτό. Απαιτεί μέτριο φωτισμό και κυρίως σταθερή θερμοκρασία 12-16° C. Ψηλότερες θερμοκρασίες καθώς και ξηρό περιβάλλον με ρεύματα αέρα βλάπτουν το φυτό. Η αράχνη είναι ένα «παλαιό» φυτό που το συναντούσαμε στην είσοδο του σπιτιού.

Αναμνήσεις...

- Ξυδιά Σταυρούλα το γένος Κουτρομπή, Ξυδιάς Ιωάν. (ψάλτης), Αγγελοπούλου Κρυστάλλω, Αγγελοπούλου Ευγενία, Ξυδιά Καλλιόπη, Ανδριανοπούλου Αμαλία, Ξυδιάς Παναγ., Βασιλείου Αλέκος σύζ. Τασίας Ξυδιά, Τασία Ξυδιά, Ανδριανόπουλος Παναγιώτης, Ξυδιάς Γεώργιος.

Το τραγούδι αυτό μου το είπε η θεία μου, Ελένη Χρηστεά, που το θυμάται από τον πατέρα της και παππού μου Κων/νο Παπαθεοφιλόπουλο.

ΑΗ ΓΙΩΡΓΗΣ

Άγιε μου Αη Γιώργη αφέντη μου κι αφέντη καβαλάρη
 Αρματομένο με σπαθί και με χρυσό κοντάρι
 Άγγελος είσαι στη θωριά και άγιος στη θεότη
 Παρακαλώ σε βόηθα με, Άγιε μου Στρατιώτη.
 Από το άγριο θεριό το δράκο το μεγάλο
 Όπου του πήγαιν' άνθρωπο κάθε πρωί και άλλον
 Αν δεν του πήγαιν' άνθρωπο, κάθε πρωί στην ώρα
 Κανένανε δεν άφηνε νερό να πιεί στη χώρα.
 Τα μπουλετιά ερίζανε τίνος θέλει να τύχουν
 Και τύχανε τα μπουλετιά σε μια βασιλοπούλα
 Όπου την είχε η μάννα της μία κι ακριβοπούλα
 Κι ο βασιλιάς που τ' άκουσε πολύ του κακοφάνη
 Το βιος μου όλο πάρτε το και το παιδί μου αφήστε
 Λαός σηκώθη αρίθμητος στο βασιλιά πηγαίνει:
 Για δώσ' μας το παιδάκι σου για παίρνουμε και σένα
 Πάρτε το και στολίστε το μ' ατίμητα λιθάρια
 και με χρυσά και μ' αργυρά και με μαργαριτάρια
 και κάνετε το νύφη και δώστε το στον δράκοντα
 να το γλυκομασήσει.

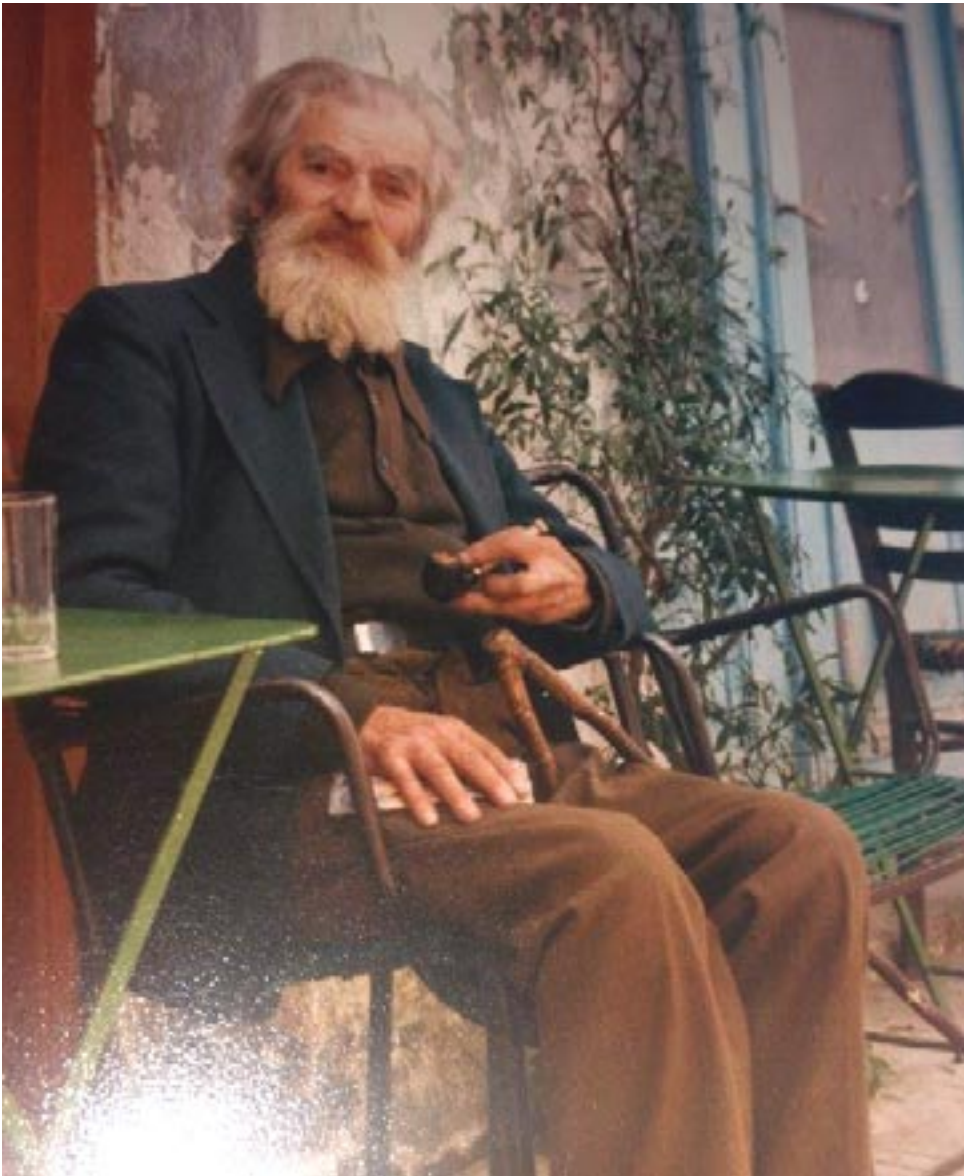
Στα μάρμαρα του πηγαδιού, ρίχουν την αλυσίδα
 και δέσανε την άτυχη κι ωραία κορασίδα
 Αη Γιώργης εβουλήθηκε να πάει για να τη σώσει
 Κι από το άγριο θεριό να την ελευθερώσει
 Η κόρη τον κοιτάζε με δακρυσμένο βλέμμα
 Φεύγα- φεύγα αφέντη μου, μην κάθεται δω πέρα
 Μήπως σε φάει το θεριό όπου θα φάει και μένα
 Άσε με κόρη μ' άσε με λίγον ύπνο να πάρω
 Κι εγώ φονεύω το θεριό και από δω σε βγάλω
 Αη Γιώργης εκοιμήθηκε και τα νερά αφρίζουν
 Της κόρης τα ματάκια της ωσάν της βρύσης
 τρέχουν

Σήκω-σήκω αφέντη μου και το νερό αφρίζει
 Κι ο δράκοντας τα δόντια του για μένα τα' ακονίζει
 Αη Γιώργης εσηκώθηκε, σαν παραλογιασμένος
 Και το κοντάρι τ' άρπαξε σαν να 'ταν μαθημένος
 Μια κονταριά του έριξε τον πήρε μεσ' στο στόμα
 Και παρευθύς το ξάπλωσε χάμω στις γης το χόμα
 Πήγαινε κόρη σπίτι σου, πήγαινε στους γονείς σου
 Και πες τους ποιος σου χάρισε σήμερα τη ζωή σου
 Ο βασιλιάς του φώναζε, ο βασιλιάς του λέει:
 Για πες μου νέε ένδοξε, πώς λένε το όνομά σου;
 Για να σου κάνω χάρισμα να είν' της αρσκειάς
 σου
 Γεώργιο με λέγουνε απ' την Καπαδοκία
 Θέλεις να κάνεις χάρισμα, κάνε μια εκκλησία
 Και βάλε και ζωγράφισε Χριστό και Παναγία
 Και στη δεξιά του τη μεριά γράψε ένα καβαλάρη
 Αρματομένο με σπαθί και με χρυσό κοντάρι

Γαρυφαλλιά Ρουμελιώτη- Παπαδημητράκη

Ηλίας Ερμήλιος

Μία πρωτοβουλία του «Π» να παρουσιάσει λαϊκούς δημιουργούς της περιοχής.

Ο Ερμήλιος Η. του Αθανασίου και της Γιαννούλας γεννήθηκε στο Καστόρι (Καστανιά) Σπάρτης, στις 17 Μαΐου του 1909. Σφυρηλατήθηκε στα δύσκολα για όλους χρόνια, παιδί πολυμελούς οικογένειας με οκτώ παιδιά (τέσσερα κορίτσια και τέσσερα αγόρια), έμαθε γράμματα και αποφοίτησε από το Σχολαρχείο της Καστανιάς. Από το 1937 έως το 1976 ήταν τεχνίτης χειροποίητων παπουτσιών.

Το 1947 παντρεύτηκε τη Βασιλική Σιγαλού, αγρότισσα, και απέκτησαν μαζί τρία αγόρια, το Θανάση, το Δημήτρη και τον Παναγιώτη (ο οποίος μας παρεχώρησε στοιχεία για τη ζωή και το έργο του πατέρα του). Στον Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο, στο διάστημα 1940-1941 πολέμησε στα σύνορα, στο Ρούπελ. Ήταν αγγελιαφόρος πεζικού της Β΄ μεραρχίας και του απονεμήθηκε βραβείο πολέμου. Δυστυχώς όλα τα αρχεία κάηκαν το Δεκέμβριο του 2012, από φωτιά στο πατρικό σπίτι. Ξενιτεύτηκε στη Βοστώνη στην Αμερική, όπου εργάστηκε για μια επταετία (1950-1957) σαν τεχνίτης παπουτσιών και όταν επαναπατρίστηκε άνοιξε τσαγκαράδικο στην κεντρική πλατεία του χωριού μας κοντά στο καφενείο του Ν. Αρφάνη. Μετά το 1976 ασχολήθηκε με τον αγροτικό τομέα ως το 1994 οπότε

ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ

Βιβλία

ΑΡΤΕΜΙΣ ΚΟΥΠΕΡ
«ΠΑΤΡΙΚ ΛΗ ΦΕΡΜΟΡ»

εκδ. Μεταίχμιο.

Μετάφραση: Ηλίας Μαγκλίνης.

Το βιβλίο ζωντανεύει την περιπετειώδη ζωή του Άγγλου συγγραφέα και στρατιωτικού, ο οποίος έζησε στην Ελλάδα για περισσότερο από σαράντα χρόνια. Η ισόβια, προσωπική του φίλη Αρτεμής Κούπερ αφηγείται

τη ζωή του «Πάντι», όπως τον φώναζε από μικρή, ή Μιχάλη για τους Έλληνες. Το βιβλίο «Ηρωες» του Τσαρλς Κίνγκσλεϊ έσπειρε τον καρπό του πάθους του για την Ελλάδα, την οποία περιόδευσε από Θράκη, Μακεδονία, Μετέωρα, Αθήνα, Κρήτη και μετά στην Πελοπόννησο. «Στη Σπάρτη («αυτό το Πότσταμ της Πελοποννήσου», όπως την αποκαλούσε ο Πάντι), ένας ντόπιος τους οδήγησε σε μερικές τοιχογραφίες. Μία από αυτές απεικόνιζε μίαν ιδιαίτερος ζοηρή Ευρώπη να είναι καβάλα πάνω στον ταύρο. («Πόσο ικανοποιημένος είναι ο Δίας που την έχει στη ράχη του»). Η Τζόαν, σύζυγος του Πάτρικ, τράβηξε όλες τις φωτογραφίες των βιβλίων του «Μάνη» και «Ρούμελη». Μόνιμο καταφύγιό τους το σπίτι τους στο Καλαμίτσι, κοντά στην Καρδαμύλη. Σήμερα ανήκει στο Μουσείο Μπενάκη.

B. K.

Ισίδωρος Ζουγρός

ΣΚΗΝΕΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΒΙΟ ΤΟΥ ΜΑΤΙΑΣ
ΑΛΜΟΣΙΝΟ

Εκδόσεις: ΠΑΤΑΚΗΣ, Αθήνα 2014

Ένα οδοιπορικό στο νόημα της ζωής, στην αναζήτηση του Θεού, εκεί που όλες οι κοσμοθεωρίες συναντιούνται. Ταξιδεύοντας στα μονοπάτια της ιστορίας της ιατρικής, όταν αυτή ήταν φιλοσοφία, και διασχίζοντας την Ευρώπη και τις ευρωπαϊκές επαρχίες της Οθωμανικής αυτοκρατορίας, από τη Βασιλεία, στη Βενετία, το Ζάντε, τη Θεσσαλονίκη, τη Κωνσταντινούπολη, το Λονδίνο, τη Ρουμανία, τη Ρωσία, το 17^ο αιώνα. Μια ανθρώπινη ιστορία εγγεγραμμένη σε ένα αξιόπιστο καταγραμμένο ιστορικό πλαίσιο.

Ε. Λαμπή

συνταξιοδοτήθηκε από το ΤΕΒΕ και τον ΟΓΑ. Πέθανε στις 26-8-1994 και είκοσι μέρες μετά, τον ακολούθησε η γυναίκα του Βασιλική (στις 16-9-1994) στο τελευταίο του ταξίδι.

Άφησε το ίχνος του στη μικρή μας κοινωνία, με την καλλιτεχνική του δημιουργία. Η εσωτερική του παρόρμηση τον ώθησε να αποτυπώσει στην πέτρα, στο ξύλο και στον πηλό, θέματα κυρίως ιστορικά και θρησκευτικά. Τα σωζόμενα έργα του είναι ελάχιστα. Άνθρωπος φιλοσοφημένος και συμπλιωμένος με το θάνατο, σκάλισε σε μάρμαρο την προτομή του, όπου απεικονίζεται με κλειστά μάτια. Επίσης έχει χαράξει στην πέτρα τη φιγούρα του μπαλωματή, στον πάγκο εργασίας. Η Καστανιώτισσα Χ. Π. θυμάται πως, όταν ήταν μικρό κοριτσάκι πήγαινε στον μπαρμπα-Λιά τα παπούτσια της, να τους βάλει πεταλάκια ή να τα μεταποιήσει σε ξόνυχα και ξώφτερνα. Η βιοποριστική του δουλειά απαιτούσε τεχνική και υπομονή, η καλλιτεχνία ήθελε ταλέντο και ο Ηλίας Ερμήλιος το είχε!

Αρκετοί θυμούνται τη χαρακτηριστική φιγούρα με τοτσιμπούκι, το μοναχικό τύπο, τον ολιγόλογο Λάκωνα, που όταν μιλούσε ήταν εύστοχος και καυστικός.

Θ.Π.

Ζούμε στην Καστανιά

Μικρές πληροφορίες για τη ζωή των κατοίκων της περιοχής της Καστανιάς

Συλλογή πληροφοριών- επιμέλεια κειμένων: Ε. Βλαχογιάννη

Επειδή, πολλά κοινωνικά θέματα, αλλά και άλλες εκδηλώσεις, μάς διαφεύγουν ή δεν τα μαθαίνουμε έγκαιρα, παρακαλούμε τους αναγνώστες μας και μέλη μας, να μας ενημερώνουν για τα συμβαίνοντα, είτε μέσω των ανταποκριτών μας, είτε, απευθείας, σε μας τους ίδιους.

ΑΦΙΞΕΙΣ ΟΜΟΓΕΝΩΝ ΜΑΣ

Από την Αμερική ήλθαν: Ο Μπάμπης Χίος του Νικολάου και ο Νίκος Παρασκευόπουλος του Ιωάννη.

Από Αυστραλία: ο Παναγιώτης Αδάμης του Βασιλείου (Πελλάνα).

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Η Ανθούλα Χίου του Σωτηρίου, που ζει στην Αμερική, απέκτησε δίδυμα ένα αγοράκι και ένα κοριτσάκι στις 10/09/2014.

Η Ρόη Λαμπή του Κωνσταντίνου και ο Γιώργος Σκαφιδάς του Κωνσταντίνου απέκτησαν στις 10/12/2014 το πρώτο τους παιδί, ένα κοριτσάκι.

Η Ντίνα και ο Γιώργος Λάμπρος απέκτησαν στις 14/12/2014 το τρίτο παιδί τους, ένα κοριτσάκι.

Η Μαρία και ο Νίκος Λιακόπουλος του Δημητρίου, που ζουν στην Κέρκυρα, απέκτησαν στις 18/01/2015 το δεύτερο παιδί τους ένα αγοράκι.

Η Τρισεύγενη Αλειφέρη κόρη του Στράτη και της Γεωργίας και ο Δημήτρης Σαρρής απόκτησαν ένα αγοράκι το Σάββατο 4/4/2015.

Ευχόμαστε στους γονείς να τους ζήσουν τα νεογέννητα και να είναι καλότυχα και ευτυχισμένα στη ζωή τους.

ΠΕΝΘΗ

Η Βασιλική Σπύρου Πελεκάνου το γένος Ηλία Σκιαδά πέθανε την Πέμπτη 2 Απριλίου

2015, στην Αθήνα, σε ηλικία 92 ετών.

Ο Διονύσιος Μενίδης του πέθανε στις 21 Δεκεμβρίου 2014, στην Αθήνα, σε ηλικία 59 ετών.

Η Αναστασία Δρίτσα του Γεωργίου πέθανε στις 05/12/2014 στο Καστρί σε ηλικία 87 ετών.

Ο Μανώλης Κατερινιός του Σωτηρίου πέθανε (τραυματίστηκε θανάσιμα όταν ανατράπηκε το τρακτέρ που οδηγούσε) στις 19/12/2014 σε ηλικία 68 ετών και κηδεύτηκε στην Αλευρού.

Ο Αθανάσιος Ζάβρας του Νικολάου πέθανε στη Σπάρτη στις 27/12/2014 σε ηλικία 75 ετών και κηδεύτηκε στο Παρδάλι.

Η Βαλάσω Πετροπούλου του Δημητρίου πέθανε στις 05/01/2015 στο Καστρί σε ηλικία 95 ετών.

Η Αγγελική Βουρδούση του Ιωάννη πέθανε στην Καλαμάτα στις 11/01/2015 σε ηλικία 87 ετών.

Ο Βασίλειος Μουτής του Νικολάου πέθανε στις 10/02/2015 στην Αθήνα σε ηλικία 85 ετών.

Η Αγγελικούλα Παπαηλίου του Χαραλάμπους πέθανε στις 23/01/2015 στο Καστρί σε ηλικία 100 ετών.

Η Αφρούλα Λαμπράκη του Ιωάννη πέθανε στο Καστόρι στις 19/02/2015 σε ηλικία 93 ετών.

Ο Θεόδωρος Δανιγκέλης του Διονυσίου πέθανε στο Καστόρι στις 03/03/2015 σε ηλικία 70 ετών.

Ο Νικόλαος Χαρόπουλος του Ιωάννη πέθανε στις 04/03/2015 στην Αθήνα και κηδεύτηκε στο Καστόρι σε ηλικία 79 ετών.

Η Παρθένα Φιλιππίδη του Ιωάννη πέθανε στις 31/01/2015 στην Αθήνα σε ηλικία 76 ετών.

Η Δήμητρα Κουρεμπή του Δημητρίου πέθανε στα Περίβολια στις 5/04/2015 σε ηλικία 89 ετών.

Συλλυπούμαστε τους οικείους και τους ευχόμαστε την από Θεό παρηγοριά.

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

Ο Βασίλης Παναγιώτου του Γρηγορίου και της Ανθούλας Αν. Ρουμελιώτη πήρε το πτυχίο του από το τμήμα Χημικών Μηχανικών του Ε.Μ.Π.

Ο Μιχάλης Οικονομάκος του Γεωργίου και της Ευγενίας Αν Ρουμελιώτη έλαβε το πτυχίο του από το τμήμα Δημοσίων Σχέσεων και Επικοινωνίας του ΤΕΙ Ιονίων Νήσων.

Η Παναγιώτα Νικητάκη του Ευθυμίου πέρασε στις Πανελλήνιες εξετάσεις 2014 στη Σχολή Πολιτικών Μηχανικών του Ε.Μ.Π.

Ο Νικόλαος Δημητριάδης του Ευσταθίου και της Ματούλας Ζούζουλα πέρασε στις Πανελλήνιες εξετάσεις 2014 στη Σχολή Ηλεκτρολόγων-Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών του Ε.Μ.Π.

✂

ΧΟΡΗΓΟΙ

ΠΕΪΜΑΝΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓ. 35
ΣΚΑΦΙΔΑΣ ΚΩΝ. 100
ΜΗΤΣΑΚΗ ΝΑΓΙΑ 50
ΤΙΓΚΛΙΑΝΙΔΗΣ ΚΩΝ. 55

ΜΑΝΕΣΙΩΤΗ ΡΗΓΙΝΑ 20
ΓΙΑΝΝΙΤΣΑ ΜΑΡΓΑΡ. 45
ΧΙΩΤΗ ΚΑΛΙΣΑ 250
ΓΕΩΡΓΑΤΣΟΣ ΚΩΝ. 20
ΖΑΒΡΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ 25
ΣΥΝΟΔΙΝΟΣ ΓΕΩΡ. 20
ΤΖΩΡΤΖΑΚΗΣ ΠΑΝ. 5

✂

ΑΝΤΙ ΣΤΕΦΑΝΟΥ
Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΑΣ
ΚΑΤΕΘΕΣΕ ΤΟ ΠΟΣΟ ΤΩΝ
100 ΕΥΡΩ ΩΣ ΔΩΡΕΑ ΣΤΟ
ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ
ΣΕ ΜΝΗΜΗ ΤΗΣ
ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΠΕΛΕΚΑΝΟΥ

✂

ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΠΕΛΛΑΝΑΣ

Η ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΠΕΛΛΑΝΑΣ ευχαριστεί θερμά
τους χορηγούς της:
Λαγανά Γιάννη του Χρήστου
Μουτή Τάκη του Κων/νου
Κουτρομπή Γεώργιο του
Πανάγου
Λέγο Τάκη του Παρασκευά
Παρασκευόπουλο Νίκο του
Ιωάννη
Φρουντζή Ανδρέα του
Παναγιώτη και
Φρουντζή Γεωργία του
Παναγιώτη
Σταυρόπουλος Βασίλειο του
Ιωάννη και
Σταυροπούλου Βασιλική του
Βασιλείου
Λαμπή Ευγενία του Νικολάου
Γιαννακάκη Ηλία του Νικολάου
Κονιδιτσιώτη Γεώργιος του
Κων/νου

Αγαπητοί φίλοι και μέλη του «Πολυδεύκη»
Θέλω να σας γνωρίσω ότι ο Σύλλογός μας έχει λογαριασμό
στην **ALPHA BANK** με αριθμό **112-002101-399452**.

IBAN .GR90 0140 1120 1120 0210 1399 452

Δικαιούχοι: Ευγενία Λαμπή, Πρόεδρος, Αικατερίνη Σμυρνιού,
Ταμίας.

Σας προτείνουμε να καταθέτετε τη συνδρομή σας, την διαφήμι-
σή σας ή τη χορηγία σας σ' αυτόν το λογαριασμό αναγράφοντας
στο έντυπο κατάθεσης τ' όνομά σας.

Μην στέλνετε επιταγές στο όνομα Πολυδεύκης διότι δεν μπο-
ρούν να εισπραχθούν.

Σας ευχαριστώ θερμά

Καίτη Σμυρνιού

ΝΙΚΟΣ Κ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥΛΑΣ
ΑΚΙΝΗΤΟΡΟΣ

ΛΥΚΟΥΤΡΙΟΥ 121 Α, 231 00 ΣΠΑΡΤΗ Τ.Κ. 6974739799
ΤΗΛ. 27310 26265 Α FAX: 27310 26811
e-mail: dimitrakoulasnikos@gnmail.com

Παναγιώτης Κούσουλας
Real Estate services, Σπάρτης

Εκτιμήσεις Ακινήτων
Σύμβουλος Επενδύσεων

Msc International Real Estate
mob.: +30 6947931327
www.pjk.gr
e-mail: info@pjk.gr

ΤΖΩΡΤΖΑΚΗΣ - ΖΑΓΑΝΑ

ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ - ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΑ
ΕΡΓΑΤΙΚΑ - ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΚΑ
ΜΕΛΕΤΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ

Γκορτσολόγου 61, τ.κ. 23100, Σπάρτη
Τηλ.: 2731 100787, fax: 2731 100788,
κιν. 6947 775869
email: tzortzakis.zagana@gmail.com

ΣΤΡΑΤΗΣ ΓΙΑΝΝΙΤΣΑΣ

Χειρουργός Κτηνίατρος
Μεταπτυχιακό Δίπλ. Χειρουργικής
Παν. GUELPH Καναδά

ΩΡΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ:

10:00 - 1:00 (πρωί) & 6:00 - 9:00 (εσπέρα)

Ελ. Βενεζέλου 4, 166 75 Γλυφάδα - τηλ. 210.9647.747
τηλ. ανάγκης: 6944.943.634

Τζάκια - Ψισταριές - Επενδύσεις - Πέτρα

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΚΟΥΝΗΣ

Γορδένιος 11 - ΚΙ-ΠΟΥΠΟΛΗ - τηλ.: 210 5014594 - 6977672646

ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΘΕΡΜΑΝΙΣΗΣ

ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ ΠΑΝΤΕΛΗΣ
τηλ. 57747
οικ. 22217
κιν. 6942407789

ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

Η Αγγέλα Σκρουμπέλου άνοιξε νέο μικροβιολογικό εργαστήριο.

Ελευθερίου Βενιζέλου 64, Νέα Σμύρνη
Τηλ.: 210 9386840, 6934251826

Το μπαλκόνι του Ταυγέτου
Ξενοδοχείο ★★★

Γεωργίου Λακωνίας

τ.κ. 23059

Κιν.: 6940 807330

τηλ.: 27310 61062

fax: 27310 61063

e-mail: info@taygetosbalcony.gr

www.taygetosbalcony.gr

Taygetos
Balcony
Hotel

www.taygetosbalcony.gr 030 2731061062

Enrofas
Clean

Καθαρισμός:
Δερμάτινα
Μοκέτες
Σαλόνια - Χαλιά
Στρώματα

Λυκούργου 30, Σπάρτη - Τηλ. 27310 21349

Το
Καστόρι
Ξενοδοχείο

Ευαγγελία Νικολαπούλου
Καστόρι Δήμου Πελλάνας - Λακωνία - Σπάρτη
ΤΚ 23100,
τηλ: 27310 57118, 6909482756, fax: 27310 57205
www.kastorihotel.com - www.focusgreece.gr
email: info@kastorihotel.com

Απολογισμός δράσης 2014

Εκδηλώσεις

-Διοργανώσαμε με μεγάλη επιτυχία τις εορτές της Παναγίας 23 Αυγούστου και Μπουκουβάλας στις 29 Νοεμβρίου.

-Συμβάλαμε ουσιαστικά στην επιτυχία του 2^{ου} ορεινού ημιμαραθώνιου, που έγινε 21.12.2014 στο Ταΰγετο. Σηματοδότηση, καθαρισμός μονοπατιών, καθορισμός της διαδρομής (στατιστικά, υψομετρικές διαφορές, υποστήριξη του αγώνα στο βουνό με μέλη του συλλόγου, προσφορά πρωινού και φαγητού στους αθλητές και στους εθελοντές (ανάληψη της σχετικής δαπάνης μαζί με τον Κυνηγετικό Σύλλογο Βορείου Λακεδαιμόνως).

-Συμμετείχαμε στις εκδηλώσεις Τσικνοπέμπτης, Αποκριάς και Πολιτιστικού 3ημέρου τον Ιούλιο.

Υποδομές

-Συνεχίσαμε την ανάπλαση του χώρου των μπεζεστενίων στον Άγιο Μάμα, με αρμολοί και αμμοβολή όλου του στεγασμένου χώρου

-Σηματοδότηση - καθαρισμός μονοπατιών Λογγάστρα - Κορυφή Γούβες-Λυκοδιάσελο

-Σηματοδότηση - καθαρισμός μονοπατιού Σουσιάνοι - Λυκοδιάσελο

-Σηματοδότηση - καθαρισμός μονοπατιού Γέφυρα Καστορείου - Μαρμαρογέφυρο

-Συντήρηση και καθαρισμός μονοπατιών: Άγιο Μάμας-Λουσίνα - Αη Γιάννης, Βασινιά - Δίρρεμα - Γουρνίτσα - Ι.Μ.Ζ. Πηγής, Λάτα - Βρυσιώτικο - Φαράγγι Μύλων - Γέφυρα Καστορείου

-Τοποθετήσαμε συρματόσχοινου στο εκτεθειμένο πεδίο του φαραγγιού των Μύλων για την ασφαλή διάβαση των πεζοπόρων - ορειβατών

-Συμμετείχαμε στη διαμόρφωση και καθαρισμό του χώρου στη Γέφυρα Καστορείου όπου κατασκήνωσαν και φιλοξενήθηκαν τρεις ομάδες προ-

σκόπων το καλοκαίρι. Επίσης διαθέσαμε το πυροσβεστικό βυτίο για λουτρά των ιδίων.

-Αντικαταστήσαμε τον προβολέα στη Μισοσπορίτσα

Πυροπροστασία

-Ετοιμότητα (συντήρηση, και πλήρωση με νερό) των δεξαμενών πυρόσβεσης στο βουνό

-Πυροφυλακή τις μεσημβρινές ώρες τον Αύγουστο

-Κοινωνική προσφορά

-Συνδρομή στο Άσυλο Ανιάτων Σπάρτης

-Καθαρισμός των εκκλησιών και του γύρω χώρου στην Μισοσπορίτσα, στην Παναγία στη Μπρουσάγκα και στον Αγιάννη στην Ξεροβούνα.

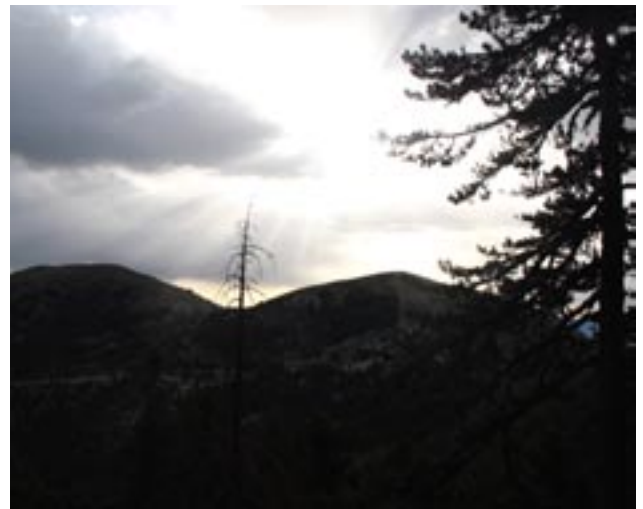
Δράσεις 2015

-Στις δράσεις του νέου χρόνου 2015 πρωταρχικός στόχος, πέραν της συντήρησης και βελτίωσης των υφιστάμενων μονοπατιών και φαραγγιών, είναι η αντικατάσταση των δύο ξύλινων γεφυριών στον Κάστορα ποταμό μεταξύ Γέφυρας - Μαρμαρογέφυρου και ο καθαρισμός και σηματοδότηση του μονοπατιού μέχρι τον Λουκά στον Πισαγιάννη καθώς και του τμήματος του μονοπατιού από το νταμάρι στο βουνό μέχρι τον Αη Λιά.

-Θα τοποθετηθούν πινακίδες διεύθυνσης σε όσες διασταυρώσεις λείπουν από τις σηματοδοτημένες διαδρομές μετά και τη ληφθείσα ήδη σχετική άδεια του Δασαρχείου Σπάρτης

-Επίσης ο Σύλλογος σε συνεργασία με τη Δημοτική Αρχή και όλους τους Τοπικούς Φορείς θα αναλάβει την πρωτοβουλία και θα επιδιώξει να βάλει φραγμό στην απαράδεκτη συμπεριφορά πολλών συντοπιτών μας που δείχνοντας τον "πολιτισμό" τους ρυπαίνουν αυτόν τον μοναδικό περιβάλλοντα παράδεισό μας.

Κείμενο: Κων. Χ. Λαγανάς
Φωτό: Γιάννη Αρφάνη

Εικόνες από τη φύση μας

Αιθιόνημα

Φυτό πολυετές, πολύβλαστο με ξυλώδη βάση. Τα φύλλα του είναι ωοειδή ή λογχοειδή και σαρκώδη. Τα άνθη του σε πυκνούς βότρες, φέρουν στην κορυφή τέσσερα πέταλα, ρόδινα ή λευκά. Τα είδη είναι ιθαγενή της νότιας Ευρώπης και ιδίως της Ανατολής.

Στην Ελλάδα φύονται πέντε είδη, στα πετρώδη εδάφη της Αττικής, στην Πελοπόννησο (Ταΰγετο) στην Κρήτη, και στην Γκιώνα.

Το περίεργο όνομα του προέρχεται από τις ελληνικές λέξεις αίθω (καίω) και νήμα.

Κείμενο: Ντ. Λαγανάς

Φωτό: Βασ. Λαγανάς